CUMA
8 NİSAN 1932
7 nci sene, No. 2213
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT

Umumi Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Fırka divanı hükûmetin alacağı tedbirleri tasvip etti

Devlet bütçesinde tevazünü temin maksadile buhran vergisi kanunundaki vergi nisbetlerinin yüzde 10 derecesinde tezyidi mukarrer

Fırka grupuna arzedilecek tedabirin başlıcalarını neşrediyoruz

ANKARA, 7 (Telefonla) — Cümhuriyet Halk Fırkası divanı bugün öğleden evvel ve sonra yedi saat devam eden bir içtima akdeylemiştir. Öğleden evvelki içtima saat on dörde kadar ve öğleden sonraki içtima da saat on beşten on sekize kadar devam etmiştir. İçtima Fırka umumî reis vekili ve Başvekil İsmet Paşanın riyasetinde olmuştur. İçtimada gerek Fırka Maliye tetkik komisyonunun raporu ve gerek 1932 bütçesi münasebetile hükûmetin almağı kararlaştırdığı tedbirler müzakere edilmiş ve neşredilen tebliğde tasrih edildiği veçhile bu tedbirler tasvip olunmuştur. Aldığım malûmata göre divanca tasvip edilen ve Fırka grupuna arzı takarrür eden tedbirler meyanında başlıcaları şunlardır:

1 — İktısadî buhran vergisindeki istisnaların mühim bir kısmının ilgası. Halen bir ay zarfında maaş, ücret ve yevmiye namile aldıkları 30 lira ve ondan aşağı olanlar buhran vergisinden istisna edilirlerken kanunda icrası mutasavver tadilâta göre bunlardan da vergi alınacaktır. Ankara şehri için kanun-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kış buğdayının Fiatı

Bütün nazarlarımız, kış buğdayının, iki ay sonra haziranda cihan pazarlarına dökülmeğe başlayacağı zaman alacağı fiyatta temerküz ediyor. Bu fiyat ne olacaktır? Bu gün cihan buğday fiyatı, Türk vahidi kıyasîlerile ölçülürse okkada 6 kuruş tutuyor. Hazirandan sonra da bu fiyat devam edecek mi, yoksa çıkacak mı veya belki de inecek mi?

Fiyat, kış zeriyatına tâbi olacaktır. Zira, cihanda kış zeriyatı yaz zeriyatından çok fazladır. Bugün cihan kış zeriyatı istihbaratının dörtte beşinin arkası alınmış bulunuyor. Bu zeriyatın geçen seneye nazaran yüzde kaç fazla veya noksan olduğunu bilmek kadar beynelmilel buğday politikasını alâkadar eden şey yoktur. Bu sebeptendir ki, ihtisas neşriyatı, kış buğday zeriyatının meydana çıkan nisbetlerini uzun tefsirlerle münakaşa ediyorlar.

Bu neşriyatın en ciddî ve itimada lâyik olanlarına göre, bu seneki cihan kış zeriyatı, bazı memleketlerde fazla ve bazılarında noksan, fakat umumî yekûn da geçen seneki kış zeriyatından fazla olmuştur. Fazla zeriyat yapan memleketelrden meselâ Almanyada yüzde 5, Hindistanda yüzde 7, Fransada yüzde 10, Rusyada yüzde 11 gibi fazlalık vardır. Noksan zeriyat yapan memleektlerden de meselâ Tuna memleketlerinde yüzde 10 a kadar, Kanadada yüzde 8, Amerika ittihadında yüzde 10, noksanlık var. Fakat bütün bu fazlalık ve eksikliklerin nihai hesabında, bu seneki kış zeriyatının geçen seneki kış zeriyatına nazaran, birkaç yüzbin hektar fazlalık görünmektedir.

Gerçi bu mühim fark değildir. Ve önümüzde daha yaz zeriyatı vardır. Ve yaz zeriyatının ne olacağı henüz malûm bulunmuyor. Öyle olmakla beraber, itiraf etmelidir ki, kış zeriyatı, kış ve yaz zeriyatlarının yekûnundan ibaret olan senelik umum zeriyat hakkında bir fikir verdirebilir. Bu fikir, önümüzdeki mevsimde cihan fiyatlarının mahsus surette çıkacağını kabul ettirecek mahiyette değildir.

Türkiyeyi ve Türkiyenin kış zeriyatını mütalea edersek, evvelbeevvel, Türk kış zeriyatı hakkında hiç bir rakama tesadüf etmediğimizi ve bu hususta karanlık bir meçhul içinde kaldığımızı esefle tesbit etmek vaziyetinde bulunuyoruz. Diğer fırsatlarla da ifade olunduğu gibi, bu her sene tekerrür eden cehlimizin, millî iktısadımızın baş noksanı bulunduğunu bir kere daha itiraf etmek mecburiyetindeyiz.

Bu noksandan dolayı âmmede, ortada dolaşan iki rivayete ehemmiyet atfetmek temayülü hâsıl oluyor. Rivayetlerden biri: Geçen sene okkası dört kuruşa kadar inen buğdayın düşük fiyatından köylü ürkmüş, kışlık buğday zeriyatına normal derecede rağbet etmemiştir. Rivayetlerin diğerine göre de, kış şiddetli olmuş, Türkiyede kış reziyatı mahdut kalmıştır.

Bize göre, bu rivayetlerden ne birine, ne de diğerine fazlasile bel bağlamak doğru değildir. Memleketimizde değişmeyen bir hakikat vardır ki, hesap ve tahminlerimizde bize daima rehber olmalıdır. O hakikat şudur: Türk köylüsünün kahir bir ekseriyeti yalnız buğday ekmesini bilir. Bu onun hayat san'atidir. Binaenaleyh fiyat, değil şimdiki seviyede, onun yarısı kadar dahi olsa Türk köylüsünün buğday ekmemek ihtimali yoktur.

İşte bu sebeptendir ki, Türk buğdayının fiyatı üzerine tesir eden âmillerin başında en ehemmiyetli olarak cihan buğday fiati kalıyor. Sıkı bir tetkikle anlaşılabilirki, Türk buğday fiati bilhassa şu senelerde, rekoltemize tâbi olmaktan fazla, cihan rekoltesine tâbi bulunmaktadır. Tekmil Türkiyenin buğday fiyatlarını sevkeden İstanbul Ticaret borsasındaki buğday fiyatı, cihan buğday fiyatile grafikler üzerinde mütalea olunursa görülebilir ki, buğdaymız, esas temayülü itibarile garp buğday borsalarına tâbidir. İhtiyaca teadül eden veya ihtiyaçtan namahsus derece fazla ve eksik tarafından inhiraf eden senelerde, yani son senelerde, bu müvazat bir kat daha vuzuhla görülebiliyor.

Binaenaleyh, cihan kış buğday zeriyatı hakkında bugüne kadar meydana çıkan iktida edilebilecek beynelmilel neşriyattan alınan erkama göre, haziranda başlayacak cihan mahsul dökümünde cihan fiyatı ve ona göre taayyün edecek Türk buğday fiyatının, bugünkü seviyelerden çok mahsüs surette farklı olacağı ihtimalini ciddiyetle derpiş etmek, önümüzdeki aylarda müstesna meteorolojik hâdiseler olmamak şartile, muvafık değildir.

Müderris
Nizameddin ALİ

Tevfik Rüştü B. Haydarpaşa istasyonunda kendisini istikbal edenlerle beraber

Hariciye vekili dün Ankaradan geldi

Bugün Cenevreye gidecek..

Tevfik Rüştü B. Moskovaya gidilmek üzre 23 nisana kadar dönecek

Cenevre tahdidi teslihat konferansına gidecek olan Hariciye vekili Tevfik Rüştü B. dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Tevfik Rüştü Beye sefaret müsteşarlarından Feridun Cemal B. refakat etmektedir. Vekil B. istasyonda belediye reis muavini Hâmit, İzmit meb'usu Sırrı, Muhtelit Mübadele komisyonu Türk murahhas heyeti reisi Şevki Seyrisefain umum müdürü Sadullah B. ler tarafından karşılanmıştır.

Tevfik Rüştü B. istikbale gelenlerin ellerini sıkarak istifsarı hatırda bulunmuş ve Seyrisefain idaresi tarafından Haydarpaşada hazır bulundurulan motöre binerek Karaköye çıkmış, oradan Tokatliyan oteline gitmiştir.

Tevfik Rüştü B. otelde biraz istirahat ettikten sonra İngiliz sefiri Sir Georges Klark ve Laydy Klark tarafından verilen öğle ziyafetinde hazır bulunmak üzere sefirin şehrimizdeki ikametgâhına gitimiştir.

Tevfik Rüştü B. sefaret konağında saat dörde kadar kalmış ve Tokatliyan oteline avdet ederek Yugoslavya maslahatgûzarı M. Yuvanoviç'i ve Japon maslâhatgûzarı M. Kumabe ve İtalya sefiri Baron Aloisi'yi kabul etmiştir.

Tevfik Rüştü B. bu akşamki ekspresle refakatinde Necmettin Sadık ve Feridun Cemal Beyler bulunduğu halde tahdidi teslihat konferansının ikinci devre müzakeratına iştirak için Cenevre'ye hareket edecektir.

Muvakkaten tatil edilmiş olan konferans müzakeratına 14 nisan da tekrar başlanacaktır. Tevfik Rüştü B. in Cenevre'de bulunmadığı zamanlarda irtibatı Bern sefirimiz Cemal Hüsnü B. muhafaza etmiştir. Bu defaki müzakerata murahhas sıfatile Necmettin Sadık B. de iştirak edecektir. Tevfik Rüştü B. Cenevre'de bir kaç gün kaldıktan sonra 23 nisana kadar şehrimize avdet edecek ve 24 - 25 nisanda Başvekil İsmet Pş. Hz. ile birlikte Moskova ya gidecektir.

Tevfik Rüştü B. in Cenevreden avdetinden sonra tahdidi teslihat konferansında Türkiye'yi Cemal Hüsnü ve Necmettin Sadık B.ler temsil edecekler dir.

Fen Fâkültesi talebesinin dünkü müsameresinden bir intiba

Teblig

ANKARA, 7. A.A. — İsmet Paşa Hazretlerinin riyaseti altında toplanan C. H. Fırkası divanı 932 senesi mali vaziyetini ve bütçe projesini mütalea etti. Fırka grupu maliye tetkik komisonunun raporunu ve hükûmetin malûmat ve tedbirini uzun boylu tetkik ve münakaşa etti.

Divan bütün tetkikatın neticesinde 932 bütçesinin takriben 170 milyon hizalarında emniyetle muvazene edebileceğini müşahede eylemiştir. Düşünülen tedbirler memleketin bugünkü maişet ve fiat nisbetleriyle ahenkli olduğu gibi memleketin dahili ve haricî emniyetini ve devletin malî itibarını ve bütçe tediyelerinin tam intizamını korur mahiyette görülmüştür.

Divanın tam mütabakatı ile varılan neticenin C. H. Fırkası grupu heyeti umumiyesine sevkine karar vermiştir. Malî meselelerin B. M. Meclisinde takip edileceği istikametler grupun müzakereleri neticesinde anlaşılacaktır, Fırka grupu 9 nisan cumartesi günü müzakerelerine başlayacaktır.

İsmet Pş. nın Seyahati

Moskova sefirimiz programı getiriyor

ANKARA, 8 — Moskova sefirimiz Hüseyin Ragıp Beyin bu günlerde memleketimize muvasalatı beklenmektedir. Hüseyin Ragıp B. İsmet Pş. nın Rusya seyahatine ait Rus hükûmeti tarafından hazırlanan proğramı getirecek ve Başvekil ile birlikte seyahate iştirak edecektir.

RAGIP BEY

İsmet Pş. ile birlikte Siirt meb'usu Mahmut, Yunus Nadi, Necmettin Sadık, Mehmet Asım, Ruşen Eşref, Haydar Rüştü B. lerin ve Anadolu Ajansı müdürü umumîsini Muvaffak Beyin de seyahate iştirak edecekleri anlaşılmaktadır.

Karadenizde oturan vapur

İSTANBUL, 7. A. A. — İki hafta evvel Kara deniz boğazı methaline 15 mil mesafede sis ve fırtına dolayısı ile müteaddit büyük yaralar alarak yarı batmış vaziyette karaya düşen 5500 ton kömür yüklü Yunan bandıralı Leandros vapuru muhalefeti hava ve sürekli fırtınalardan kurtarılması ümidi kesildiği için mürettebatı tarafından terk edildiği halde, Türk gemi kurtarma şirketinin Lavalet ve Alemdar tahlisiye vapurlarının büyük fedakârlıkları ile kurtarılmış ve bu sabah saat 7 de yedekte çekilerek Büyükdereye getirilmiştir.

Sanayiciler Ne istiyor?

Heyet döndü..

Teşvikisanayi muafiyetlerinin kaldırılmaması isteniyor

Sanayiciler namına Ankaraya giden heyet azasından çimento fabrikatörü Alâiyeli zade Mahmut B. evvelki gün, Sanayi Birliği Umumî Kâtibi Zazmi Nuri ve Balat mensucat fabrikası müdürü Âtıf beyler de dün şehrimize avdet etmişlerdir.

Heyet azasından Nazmi Nuri

Nazmi Nuri Bey

B. kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— "Ankarada İktısat Vekili Beyle temas ve noktai nazarımızı izah ettik Dün de B. M. M. İktisat Encümenine gittik. Encümen izahatımızı dinledi. Meclise henüz yalnız Sanayi Kredi Bankası lâyihası takdim edilmiştir. Tabettirmiş olduğumuz broşürleri lâzım gelenlere takdim ettik ve şifahen de kredi bankası, Teşviki Sanayi, Tarife ve muamele vergigsi kanunlarına ait izahat verdik. Tadili mevzuubahs olan Teşviki sanayi kanununun bu tadilâtile Gümrük Tarife kanununun alâkadar olacağını ve bunu müteakıp muamele kanununun tatbikatında süitefehhümlere mahal kalmamak üzere muamele

[Devamı altıncı sahifede]

Rasadatı havaiye Mütehassısı geldi

Hükûmet tarafından rasadatı havaiye mütehassısı olarak davet edilen profesör Karl Lehneider dün şehrimize gelmiştir. Profesör Lehneider bir iki güne kadar Ankara'ya gidecektir.

Konferansta dörtler: M. Bülov (Almanya), M. Flandin (Fransa), M. Mac Donald (İngiltere), M. Grandi (İtalya)

Ilk celsede devletler cephelerini aldılar

Londra konferansında Ingiltere ile Fransa, Almanya ile Italya arasında ihtilâf çıktı..

Bulgaristan Tuna birliğine girecek mi?

Dörtler konferansı Londrada toplanmıştır. Konferansta İngiltereyi Başvekil Mac Donald ve Hariciye nazırı Sir John Simon, Fransayı Maliye nazırı Flandin, İtalyayı Grandi ve Almanyayı da Von Bülow temsil etmektedir.

Konferansın müzakere ettiği mesele Tuna birliği projesidir. Bu projenin bütün safhaları hakkında ikinci sahifemizde çıkan haftalık icmalde tafsilât vardır. Londradaki dörtler konferansında bir taraftan İngiltere ile Fransa, diğer taraftan da İtalya ile Almanya arasında ihtilâf belirdiği anlaşılmıştır. İhtilâfın mahiyeti şudur: Konferansın vereceği karar Tuna devletlerine tebliğ mi edilmeli? Yoksa bunların da iştirakile yapılacak dokuz taraflı bir konferansta görüşülmeli mi? İngiltere ve Fransanın birinci fikri iltizam ettikleri anlaşılıyor. Bu da dörtler konferansından evvel Londrada Tardieu ile İngiliz Başvekili arasındaki mülâkatın bir itilâfa müncer olduğu hissini vermektedir.

Görüşülen diğer mesele de Bulgaristanın Tuna birliğine dahil olup olmayacağıdır.

LONDRA, 7 A. A. — Dörtler konferansı komitesi bu sabah Hariciye nezaretinde M. Mac Donald'ın riyasetinde toplanmış, sa-

[Devamı altıncı sahifede]

Avukatlar arasında tasnif yapılabilecek mi

Bu haber epeyce hararetli münakaşalara sebep oldu!

Avukatlar bu işe ne diyor?

Avukatların sulh, ceza, hukuk, ağırceza avukatı olarak tasnif edileceklerine dair Ankaradan gelen telgraf şehrimiz adliye ve avukatlar mehafilinde mesleki münakaşalar tevlit etmiştir. Bu hususta avukatların mütalealeri üç muhtelif noktada toplanmaktadır:

1 — Bu tasnif kabildir.

2 — Bu şekilde bir tasnif kabil değildir. Avukatların ancak hukukçü veya cezacı olarak iki ihtisas sınıfına taksimi kabildir.

3 — Hiç bir veçhile tasnif kabil değildir.

Birinci tezi müdafaa edenler Avrupadan misal getirmekte ve bu şekil tasnifin bizde hukuk ilminin inkişaf etmesini, avukatlık meslekinin yükselmesini, mesleki bir disiplin temin edeceğini söylemektedirler.

İkinci tezi müdafaa edenler a-

(Devamı Altıncı sahifede)

İsa Bey

İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

İşsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

Bize yazınız!

İş arayanlarla işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arıyanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu nektuplar maksadı teshil edecek bir tarzda tasnif edilmektedir.

" Milliyet " memlekette çoğaldığından bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaç sahalarına dağılmadıklarından ileri geldiğine kanidir.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilâyetlerde makineci, motörcü, tesviyeci, tornacı, iyi bir dülger, marangoz, âlâtı ziraiye tamircisi; elektrikçi şu veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur.

Onun için biz işsizlerle işçi isteyenler arasında tavassutta bulunmak isteyoruz.

Gerek İstanbula, gerek memleketin her köşesine şamil olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını isteyoruz. Onun için

Ricamız şudur:

Valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, fırka idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve alâkadar idare âmirleri bulundukları yerlerdeki işçi ihtiyacını (şekil, mahiyet, evsaf, verilecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bize bildirirlerse bize müracaat etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan ve memeleketin neresinde iş bulabileceğini bilmediği için bunalan vatandaşlarımıza hizmet etmiş, hem de memleketin her tarafına bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususî müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kayd edeceğiz.

1 — Kime ve nasıl işçiye ihtiyacınız var?

2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususî bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz.

Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyaç sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş isteyenler de, işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesi iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler!.

Bu, memlekete ve vatandaşa yapılacak en büyük hizmettir.

● ● ●

İş ve işçi istiyenler

işçi istiyenler

13 Bir matmazel ve bir erkek işçiye ihtiyacımız vardır. Terzidir. İst. Erzurum Han 2 ci kat No. 9 a muracaat etsinler.

iş istiyenler

269 — Kandilide Bakkal Emin vasitasile Adem Usta 34 yaşında dır, tesviyeci ve motörcu, 3 lira yevmiye istiyor, taşraya gider.

270 — Galata Posta kutusu 1445 No da Amiras Yuvanides, 21 yaşındadır. makinist elektromikanik ustasıdır. 3 lira yevmiye istiyor, taşraya gider.

271 — İstanbul Ankara caddesi Kahraman hanın altında No 8 Teshilât matbaası vasitasile Vahi 32 yaşındadır. Otomobil şoförü, yalnız İstanbulda çalışır.

272 — Kasımpaşa, Acı çeşme Salhane sokak No 5 M. Seyfettin, tesviyeci ve makinisttir, 210 kuruş yevmiye istiyor, taşraya 250 kuruşa gider.

273—Zeyrekte İbadethane sokak No 52 Hacı Mehmet Sadık Zade Haci Ahmet, 41 yaşındadır, otomobil şoförü ve tamircisi 50 lira maaş istiyor. Taşraya 60 liraya gider.

274—Kadıköy Mısırlı oğlu Hayri Bey sokak No 16 Seyfettin, muhasebe kâtiliği arıyor, ve her hangi bir iş olursa yapar.

275 — Fatih Hırkai Şerif Ak Şemsettin M. Kuyunlu turlu sokak No 1 Kâmil 21 yaşındadır, ihracat ve dahili gümrük muameleleri yapabilir 30 lira maaş istiyor.

276 — Ortaköy Taşmerdiven çevirmeci sokak No 32 Rebia Osman 22 yaşındadır, orta tahsili daktilodur, taşraya gider.

277 — Tepebaşı Kabristan sokak Amerikan sefarethanesi karşısında Viyana Berberi Ludvig vasitasila Nuri, kâtiplik, Türkçe Fransızça, Almanca daktilo yazar, Türkçeden Almancaya ve Almancadan Türkçeye mükemmellen tercüme edebilir, 70 lira maaş istiyor, taşraya gider.

HARİCÎ HABERLER

Changhai'da Mütareke

Japon ordusunun çekilmesine bağlı

CHANGHAY, 7. A. A.— Çin-Japon mütarekenamesinin ahkâm ve mevadını tetkik için toplanan konferansın mesaisinde terakki husule gelmiştir.

Askerî hali komite esas itibarile bir itilâfa vasıl olmuştur. Bu itilâf mucibince, Japon kuvvetleri, hali hazırda işgal etmiş bulundukları araziyi kat'i surette tahliyeden evvel, beynelmilel mıntaka dahiline çekile ceklerdir.

Konferansın muvaffakiyeti, şimdiye kadar Çinliler tarafından istenilmiş ve fakat Japonlar tarafından bu ane kadar reddedilmiş olan tam ve kat'i tahliye tarihinin tesbitine bağlıdır.

.. Fevkalâde bir konferans ..

NANKİN, 7. A. A. — Hükümet bilhassa Çin-Jaon ihtilâfı ile feyezana uğramış mıntakalar halkına muavenet meselelerini müzakere etmek üzere fevkalâde bir millî konferansı içtimaa davet etmiştir .

Tahkikat komisyonu

PUKOV, 7. A. A.— Cemiyeti akvam tahkikat komisyonu Pekin'e gitmek üzere Pukov'dan hareket etmiştir.

Yeni Mançuri hükûmeti ve İngiltere

LONDRA, 7. A. A.— Hariciye nazareti müsteşarı M. Eden avam kamarasında yeni Mançuri hükûmetinin büyükBritanya hükûmetine bir nota göndererek iki hükûmet arasında siyasî münasebatın küşat edilmesi hususundaki arzusunu bildirdiğini beyan etmiştir.

M. Eden, mevzuubahis notaya İngiltere hükûmeti tarafından henüz cevap verilmediğini ilâve eylemiştir

PARİS, 7. A. A.— Japonyanın yeni Paris sefiri M. Nagaoka, itimatnamesini reisicümhur M. Doumer'e takdim etmiştir. Bu esnada M. Tardieu hazır bulunmuştur.

Moskovadaki Suikast

Alman müsteşarına suikastta bulunanlar kurşuna dizilecekler

MOSKOVA, 7. A. A.— Müddeiumumi ittihamnamesini okumuş ve netice olarak Moskovadaki Alman sefareti müsteşarı M. Tvarddovsky'ye karşı suikastte bulunmuş olan Stern ile Vasiliev'in kurşuna dizilmelerini istemiştir.

Ali mahkeme, biraz sonra bu talebi kabul eden idam kararını vermiştir.

Bulgar sigaraları hakkında tahkikat

ANKARA, 7. — Bulgaristandan memleketimize mühim miktarda sigara ithal edildiği hakındaki neşriyat etrafında alâkadar makamlar tetkikat yapmaktadır.

Doyçe Orient Bank müdürü geldi

Döyce Orient Bank umum müdürü M. Lebrecht dün şehrimize gelmiştir.

Fransada Intihabat

Fırkalar arasında mücadele başladı

PARİS, 7. A. A.— Fransa intihap mücadelesi bugün açılmıştır.

PARİS, 7. A. A.— M .Tardieu, tesrii intihabatın 1-7 mayısta icrasını tesbit eden kararnameyi reisicümhurun tasvip ve imzasına arzetmiştir. Bu karar, yarın resmî gazete de intişar ve intihabat devresinin başlamış olduğunu ilân edecektir.

Komşu memleketlerde

Kuran Tercümesi

Mısır uleması terceme edilebileceğine karar verdi

Kahirede çıkan "Muhadenet" gazetesi yazıyor:

Türkiye Cümhuriyetinin Kur'anı Türkçeye tercüme ettirmesi Mısırda ulema arasında epeyce dedikoduyu mucip oldu. Nihayet Şeyhülislâm, Kur'anın Türkçeye Tercümesi caiz olup olmadığına dair, yüksek âlimlerden mürekkep bir heyetin teşekkül ederek bu meselede bir karar vermesini tensip etti.

En müktedir din âlimlerinden vücuda getirilen bu heyet uzun münakaşalardan sonra bir takrir yazarak tercümenin caiz olduğuna dair bir fetva da vermiştir.

Bazı ulema Kur'anın ancak tefsir edileceğine dair itirazlar da bulunmuş ise de ekseriyet Kur'anın hakikî surette tefsirine ancak Peygamberi zişanın muktedir olabileceği neticesine varmıştır.

Heyet kuranın arapçadan başka lisana tercüme edilebileceği hakkında hazırladığı takririn sonunda deniliyor ki: Arapça bilmeyen ve anlamayan milletlerin kuranı tercüme etmesi ve namazda okuması dini islâmın terakki ve taalisi için caizdir.

En salâhiyettar islâm ulemasının verdiği bu fetva bütün islâm âleminde derin bir memnuniyetle karşılanmıştır,.

Elbelag'da bir makale

Suriyede çıkan "Elbelâğ" gazetesi yazıyor: Son günlerde yakın şarktaki komşu devletler arasında bariz bir faaliyet göze çarpmaktadır. Geçen Irak kralı Faysalın Ankara ziyareti, Türkiye hariciye vekilinin son Tahran seyahati ve bu seyahatte iki devlet arasında aktedilen muahede, bunu müteakıp şimdi de Kral Faysalın Tahran seyahati şarkta Müslüman devletler arasında bariz bir diplomasi faaliyetinin hüküm sürmekte olduğuna şüphe bırakmıyor. Son haberlere göre İran şahının Türkiye ve İrakta bir seyahat yapacağı müteaddit mahafilde kuvvetle rivayet edilmektedir. Bazı membalardan aldığımız haberlere göre Türkiye ile İran arasında tecavüzî ve tedafüî bir ittifak aktedilmiştir. Bu ittifak muahedesine göre iki devletten biri üçüncü bir devlet tarafından tecavüze uğradığı takdirde diğeri tarafından müdafaa edilecektir.

Müthiş Bir ihtira

Bin milden şehirleri ve orduları yakabilecekler

VAŞİNGTON, 7. A. A.— Ayandan M. Frazier, 1000 millik mesafeden şehirleri, asker kıtalarını ve en iyi teslih edilmiş zırhlıları yangın ve infilak çıkararak mahvü harap etmeğe müsait ve ancak bir kaç kişi tarafından kullanılabilecek derecede basit olan ihtira'ın tetkiki için hafi bir encümen teşkil ve tayini'ni talep etmiştir.

Connecticut eyaleti'nin Stamford şehri ahalisinden Barlov isminde olan muhteri şimdiye kadar muhtelif bombardıman cihazları ihtira etmiş ve bu son ihtirar'ni da Amerikaya vermeğe amade bulunmuştur.

Lindberg'in Çocuğu

Anlaşılmaz bir efsane oldu, gitti

NORFOLK, (Virginie'da) 7.A.A. Çocuğunun bulunması için Lindbergh yardım eden Norfolk gemi mücehizlerinden birisi, çocuğu kaçıranlarla münasebet tesis eylemiş olduğunu ve yavru'nun sıhhatte bulunduğunu söylemiştir.

Zaro ağa Ölmüş mü?

Bir Macar gazetesi Londrada öldüğünü yazıyor

Peştede intişar etmekte olan Peştiaplu gazetesinin 27 Mart tarihli nüshasında; Londradan alınan bir habere atfen 158 yaşında bulunan ve dünyanın en ihtiyar adamı olan bizim Zaro ağanın vefat ettiği yazılmaktadır.

Zaro ağa vefatından iki hafta evvel bir otomobil kazası geçirmiş ve Londrada bir hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştı. Fakat hastanede yapılan tedavide yaralar vahim görülmemiş ve Zaro ağa kısa bir zamanda taburcu edilmişti.

Zaro ağa hastaneden çıktıktan iki hafta sonra evvelce aldığı ve hastanede iyice tedavi edilmiyen yaraların tesirile gözlerini hayata yummuştur.

Ayni gazete şu satırları da ilâve ediyor:

Zaro ağanın ölümü bütün Avrupada teessürle karşılanmıştır. Zaro ağa 158 yaşında idi. Kendisi bu yaşa gelinceye kadar 12 defa evlenmiş ve 48 evlât dünyaya getirmişti.

Halen evlâtlarından ancak bir kızı berhayattır. Diğer 47 çocuğu ölmüştür.

SON DAKİKA

Cenup hududunda kaçakçılarla müsademe

3 Kaçakçı maktul düştü, 66 beygir yükü eşya müsadere edildi

ANKARA, 7 (Telefonla) — Nisanın dördünde cenup hudutlarında ve Birecik civarında gümrük muhafaza memurları ile kaçakçılar arasında mühim bir müsademe vuku bulmuştur. Müsademe gümrük muhafaza kuvvetlerile 30 u müteca-viz bir kaçkaçı kfilesi arasında cereyan etmiştir. Neticede üç kaçakçı maktul düşmüş, onu yakalanmıştır. Diğerleri kaçmışlardır Kaçakçıların beraberlerinde bulunan 66 beygir yükü eşya, 23 hayvan ve altı silâh müsadere olunmuştur. Yakalanan kaçakçılar ve eşyalar Urfaya sevkedilmiştir. Firarîlerin takiplerine devam olunmaktadır. Müsademe esnasında karakol kumandanı olan muhafaza memuru Halit Efendi şehit düşmüştür. Gümrük ve İnhisarlar vekâleti merhumun ailesine taziyet telgrafı çekmiş ve nakdî yardım olmak üzere 300 lira göndermiştir.

Heyeti vekile tarafından yeni bir kararname neşredildi

ANKARA, 7 (Telefonla) — Memleket iktısadiyatını korume kararnamesine zeyl olarak Heyeti Vekilece yeni bir kararname neşredilmiştir.

1 — Bu kararnameye göre her ay başında gümrüklere tevdi edilmiş olan kontenjanlar her biri ayrı ayrı eşhasa ait mevcut beyannamelere tescil numarası sırasile ve mevcut kontenjanın altıda biri verilmek suretile hemen tevdi olunur. Tevdiden geri kalan kısım ilk numaraya verilir. Gene artan kısım bulunursa müteakıp numaraya verilir ve bakıye kaldıkça bu veçhile devam olunur.

2 — 11940 numaralı kararnamenin birinci maddesinin üçüncü fıkrasındaki "listedeki kontenjanlara mahsuben gümrüklere vürut eden eşya vürut" fıkrasından sonra "müracaat" kelimesi ilâve olunmuştur.

3 — Yolcu beraberinde olarak vapur ve trenlerle Türk liman ve garlarına gelen ve gümrük resmi min haysilmecmu 50 Türk lirasını tecavüz etmeyen ve ticarete arzedilmeyecek olan eşya ve hayvanat kontenjan halinde olarak idhal olunur.

4 — Kimyevî gübreler A listesine ilâve olunmuştur..

Darülbedayi heyeti Ankarada

ANKARA, 7 (Telefonla) — Darülbedayi san'atkârları bugün geldiler. Yeni sinemada bu akşam ilk temsillerini verdiler. "Velinin Çocuğu" komedisini oynadılar.

Millet meclisi müzakeratı

ANKARA, 7 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reis vekili Hasan Beyin riyasetinde toplanmıştır. Celsenin açılmasını müteakıp Uşak şeker fabrikası müdiriyetine tayin edilmiş olan Gazi Antenmeb'usu Remzi Beyin meb'usluktan istifası okunmuştur. Belediye vergi ve resimleri kanununun 45 inci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkındaki mazbata kabul edilmiştir. 1341 senesi müvazenei umumiye kanununun 45 inci maddesine tevfikan mal almamış olan maaş sahiplerinin sureti teminine dair kanunun ikinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir. Gümrük kanununun 107 inci maddesinin tadiline ve 950 numaralı kanunun 13 üncü maddesinin ilgasına dair kanun ile jandarma şoförlerine verilecek olan ücret ve yevmiyelere tabiiyet muamelâtından alınacak harçlar hakkındaki kanunun 8 inci maddesine bir fıkra ilâvesine ve temlik kanununa tevfikan verilen tapu senetleri harçlarının bakıye taksitlerinin affına dair kanunların ikinci müzakereleri yapılarak kabul edilmiştir. Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Boğazlar komisyonunun raporu

CENEVRE, 7 (A.A.) — Boğazlar komisyonu 1931 senesine ait raporunu Cemiyeti Akvam kâtibi umumiliğine göndermiştir. Raporda Sovyet Rusyanın Karadeniz filosu mevcudile boğazlardan geçen ecnebi harp gemileri hakkında malûmat verilmektedir.

Izmir muallimlerinin seyahati

İZMİR, 7 (Milliyet) — Vali ve yüz kişilik bir muallim grupu bugün Bergama'ya gitmişlerdir. Yarın avdet edeceklerdir..

Haftalık siyasî icmal

Fransız Başvekili Tardieu'nün Tuna projesi devletler arasındaki münasebatın yeni baştan tanzimi denecek kadar ehemmiyetli bir cereyana çığır açtı. Bunun ehemmiyetli safhalarını tekrar hatırlayalım:

1 — Proje evvelâ 1 martta Tardieu tarafından parlâmentonun maliye encümeninde mevzuu bahsediliyor. Fransız Başvekilinin Almanya ve İtalyayı meseleden haberdar etmeğe niyeti olduğu malûm değildir.

2 — Fransa beş Tuna devletinin içtimaile birliğin teşkilini iltizam ediyor. Fakat anlaşılan İngilizlerle temastan sonra Almanya ve İtalya'nın iştiraki olmadıkça bir şey yapılamıyacağını anlayınca, bu büyük devletlere de birer muhtıra yönderiyor.

Bu defaki namzetler ancak üçtür: Hindenburg, Hitler ve komünist namzedi Thälmann. Millîcilerin namzedi ve müstakil namzet olarak ileri atılan Winter geri çekilmişlerdir. Binaenaleyh mücadele bu defa üç taraflı olacaktır.

Hindenburg'un kazanmasına bir emrivâki nazarile bakılmaktadır. Zira bu defaki intihabatta mutlak ekseriyet lâzım değildir. Hangi namzet en çok rey alırsa o kazanır. Bununla beraber, Hitlerist'ler, nümayiş olsun diye fazla rey almağa çalışmaktadırlar. Hitler, bu defaki intihabatı kazanamazsa, 24 nisanda yapılacak olan Prüsya meclisi intihabatını kazanmak istiyor. Prüsya intihabatı Alman meclisindeki ekseriyet üzerine de nafiz olabilir. Ve bütün Almanya'nın mukaderatı üzerine âmil olabilecek ehemmiyettedir. Bunun için bir taraftan gelecek pazar günkü, diğer taraftan da 24 nisan intihabatı noktasından faydalı olmamıştır. Bu konferansa iştirak etmeyen Almanya ve İtalya bu yüzden muğber olmuşlardır. Konferans zahiren beş Tuna devleti hakkında alınacak tedabiri müzakere için toplanıyor. İngiltere demişti ki "Hele dört büyük devlet toplansın ve bir karar versin de küçük devletler bunu kabul eder." Şimdi ikiler konferansı da İtalya ve Almanya'ya karşı ayni sözü söylemiş oluyor. "Hele iki büyük devlet bir karar versinler de İtalya ve Almanya bunu kabul eder."

İngiliz gazeteleri de bunun farkında oldukları için ikiler konferansının İngiltere ile Fransa arasında hususî bir itilâf manasını tazammun etmediğini yazmaktadırlar. Bazı gazeteler bu noktada çok ileri gitmektedirler. Fransa'nın eski antant kordiyal'ı ihya etmek istediğine şüphe yoktur. Fakat İngiltere'de bunun bu aralığı çok şüphelidir. İngilizlerin bu husustaki fikirleri şöyle hülâsa edilebilir: "Hususî dostluklar, bu dostluk dairesine alınmayan devletleri hususî düşman vaziyetine koyar" bunun içindir ki Tardieu'nün Londra ziyareti iyi karşılanmamıştır. Mükâlemeden sonra neşredilen resmî bir tebliğ ile de vaziyet tamir edilmeğe çalışılmıştır. Dün gazetelerde çıkan bu tebliğde Fransa ile İngiltere arasındaki münasebattan ziyade şimdi içtima eden dörtler konferansı hakkında bir takım ümitler izhar edilmektedir.

Dörtler konferansı oldukça gayrimüsait şerait altında olmakla beraber, çarşamba günü öğleden sora Londra'da içtima etmiştir. Konferansın ehemmiyetini tenkis eden diğer bir nokta da İngiltere'den başka diğer üç devlet Başvekilinin içtimada hazır bulunmamalarıdır. Brüning Almanya'daki insürmüştür. İtalyayı bu meclislerde daima Grandi temsil ettiğinden bunun aykırı bir tarafı yoktur. Fakat, Tardieu'nün Londra'da bulunmaması kastî gibi görünüyor. Dörtler konferansının içtimaı hakkında henüz bu saate —perşembe sabah— kadar malûmat gelmemiştir. Bu satırlar intişar ettiği zaman gazetelerde etraflı malûmat olsa gerektir.

* * *

Pazar günü Almanya'da Reisicümhurluk için ikinci intihabat yapılacak. Malûmdur ki, 13 martta yapılan ilk intihabatta namzetlerin hiç biri ekseriyeti temin edemediği için intihap neticelenememişi. Alman kanunu esasîsine göre, ilk intihabın kat'î olabilmesi için namzetlerden biri mutlak ekseriyeti kazanmak lâzımdı. Hindenburg, pek ziyade yaklaştığı için kırk milyona yakın rey içinde bir kaç yüz bin noksan alarak intihabat 15 nisana te-

Hitler diyor ki; bunların ikisinde de kazanamazsak, sonra kazanırız. Her halde muvaffak olacağız. Ve hakikaten Hitler'in kanunî yolla ve yahut darbei hükûmetle iktidara geçmesi, her gün daha kuvvetli bir ihtimal şeklinde belirmektedir. Dünya artık gittikçe buna alışmağa başladı.

Fransız intihabatının tarihi de mayısın ilk haftası olarak tesbit edilmiştir. Bu intihabatın Alman intihabatından sonra yapılmasına hususî bir ehemmiyet verilmiştir. Çünkü Fransa'nın sağ cenah fırkaları, Almanya'da sağ cenahların muvaffakıyet kazanacağını ve bunun da Fransa'da akislerini göstereceğini ümit etmektedirler. Her iki memleketteki intihabatın beynelmilel münasebetler noktasından birinci derecede ehemmiyetli olduğunu söylemeğe hacet bile yoktur.

* * *

Hükûmetler için çok müş-

Tütün kongresi ay sonunda toplanacak!

Ekonomi

Tütün konferansı ay sonunda toplanıyor

Bulgaristanda konferansa iştirak edeceğini resmen bildirdi

Balkan tütün konferansının Nisan nihayetinde İstanbulda içtimaı takarrür etmiştir.

Aldığımız malûmata nazaran, Bulgaristan da bu koneferansa iştirak edeceğini resmen bildirerek bu suretle Hükûmetimizin davetini kabul etmiştir. Bu suretle konferans şark tütünü yetiştiren Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristanın, üç Balkan devletinin iştirakile toplanacaktır.

Ticaret odası tütün encümeni dün sabah içtima ederek Oda tetkikat şubesi müdürü Hakkı Nezihi Beyin Balkanlardaki tütün tetkikatı hakkında verdiği raporları tetkikle meşgul olmuştur. Tütün işlerile alâkadar müesseselerini müdürlerinin iştirakile encümenin yapacağı bir içtimada Hakkı Nezihi Bey bu hususta izahat verecektir.

Liman neden Yükselmişti

Fiatlar ucuzlamakla beraber tahkikat devam etti

Liman fiatleri bir taraftan tenezzül etmekle beraber, Ticaret müdüriyeti son yükselişin esbabın tetkikte devam etmektedir. Müdüriyet bilhassa kontenjantman sisteminden sonra ay sonlarında piyasada nedret husule getirenler ve bundan müstehlik zararına istifadeye teşebbüs edenler hakkında kanunun verdiği bütün salâhiyetle mücadele etmektedir.

Diğer taraftan gümrük heyeti teftişiyesinin Haydaraşa gümrüğündeki son hadiseden sonra yapmağa başladıkları tetkikat bir baç büyük liman taciri ve komisyoncusunun bu hususta takip ettikleri bileleri meydana çıkarmıştır. Tetkikata devam olunmaktadır.

Türk iktisatçıları cemiyetinde içtima

Türk iktisatçıları cemiyetinin dokuzuncu içtimaı pazar günü ticaret odası içtima salonunda yapılacaktır. Bu içtimada Şehir meclisi azasından Galip Bahtiyar Bey Türkiyede buğday yeri ve buğday siyasetimizne olmalıdır mevzulu bir konferans verecetir.

Niste bir konferans

Niste, 12-19 Mayıs zarfında seyahatin iktisadî faideleri namı altında bir konferans toplanacaktır. İstanbul Ticaret odası da bu içtimaa davet edilmiştir

İş kanununu tetkik eden komisyon

Ticaret odasında İş kanun lâyihasını tetkik eden komisyon yarından itibaren her gün içtima ederek bir hafta zarfında mesaisini ikmal edecektir.

Bu içtimalar için şehrimizin vasaiti nakliye şirketleri ve fabrikalar mümessilleri iştirake davet edilmiştir.

Bir milyar dolar sermaye

Standard Oil Amerikan şirketi son toplanan heyeti umumiyesinin kararile şirketin unvanı ticaretinin değiştirildiğini ve sermayesinin tezyit edildiğini dün ticaret müdürlüğüne bildirmiştir.

Şirketin yeni sermayesi tam bir milyar Dolar olarak tespit edilmiştir. Yeni isim Skani Tire Vokun Kaypraşindir. Şirket ayni zamanda eski ismin her hangi bir diğer şirket tarafından kullanılmaması için o isimde on milyon Dolarlık diğer bir şirket teşkil etmiştir.

İtalyaya buğday ithalâtı

ROMA, 7 A.A. — Gümrük idarei umumiyesinin verdiği malûmata nazaran 1932 mart ayı zarfında İtalya'ya 1,019,935 kental buğday ithal edilmiştir. 1931 martı zarfındaki ithalât miktarı 1, 921,864 kental idi.

İtalya'ya, 1-7-930 tarihinden 31-3-931 tarihinde kadar 1,830, 876 kental buğday ithaline mukabil 1-7-31 - 31-3-932 arasında 3,177,138 kental buğday ithal edilmiştir. Buna naazran ithalâtta 11,333,708 kental miktarında bir tenezzül vardır.

BORSA

7 Nisan 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst. dahili	96,1/2	Elektrik	5,—
Şark d. yolları	3,35	Tramvay	4,90
D. Muvahhide	50,1/2	Tünel	5,—
Gümrükler	7,50	Rıhtım	16,95
Saydi mahi	6,—	Anadolu I	27,70
Bagdat	6,50	„ III	26,70
T. askeriye	6,50	„ Mümessil	22,—

Esham

İş Bankası	10,—	Terkos	26,75
Anadolu	15,10	Çimento Ar.	9,—
Reji	4,05	Ünyon dey.	22,75
Şir. hayriye	13,--	Şark dey.	2,65
Tramvay	50,—	Balya	2,—
Umumi sigorta	11,—	Şark m. ecza	3,—
Bomonti	24,—	Telefon	15,—

Çek fiatları

Paris	12,04,1/2	Prag	15,96
Londra	796,1/2	Viyana	3,91
Nüyork	47,55	Madrit	6,28
Milano	9,22	Berlin	2,90,4
Brüksel	3,40	Varşova	4,24
Atina	37,80	Peşte	3,78,5
Cinevre	2,44,5	Bükreş	79,47
Sofya	65,59,5	Belgrat	27,12
Amisterdam	1,17,5	Moskova	1087,5

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,3/4	1 şilin, Av.	28,—
1 isterlin	794,50	1 pezeta	16,—
1 dolar	211,50	1 mark	50,—
20 liret	220,—	1 zolti	28,—
20 f. Belçika	112,—	1 pengo	22,—
20 drahmi	42,—	20 ley	24,—
20 i. İsviçre	822,—	20 dinar	75,—
20 léva	25,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,—	1 Altın	925,—
20 kur Çek.)	125,—	1 Mecidiye	48,50
		1 Banknot	232,—

Mahkemelerde

Bir kaçakçı Daha yakalandı

Altı ay hapis ve 120 lira cezaya mahkûm oldu

Orhan Gazi kazasında Ali oğlu Salih 23 kilo 758 gram tütün kaçırırken yakalanmış, mevkufen İstanbul dokuzuncu ihtisas mahkemesine gönderilmiştir. Dün icra edilen muhakemesi neticesinde Salih 6 ay hapse 120 lira para cezasına mahkûm olmuştur. Mahkûma hüküm tefhim edilip te:

— Temyiz edersin, denilince:

— Ne temyiz edecekmişim, mademki münasip görüldü, yatarız 6 ay, demiş, hükmü temyiz etmiyeceğini bildirmiştir.

Bakırköydeki sui istimal

Bundan bir müddet evvel Bakırköy malmüdürlüğünde bir suiistimal olmuş, yapılan tahkikat neticesinde 110 bin lira ihtilâs olduğu anlaşılmış, malmüdürü Nail Beyle Sarraf Mehmet Bey tevkif edilmişlerdi.

Dün bu davanın rüyetine ağırceza mahkemesinde başlanacaktı. Davanın Nail ve Mehmet Beylerden maada Salih, Hasan Hüseyin, Ahmet Hamdi, Abdülkerim, Raşit, Ali Galip, Refik, Ömer Hayri, Hasan Rıfkı, Kadri, Nacı Beyler isminde 12 maznunu daha vardı, fakat Kadri ve Nacı Beylerle defterdarlık vekili mahkemeye gelmediğinden teşkili tarafeyin yapılamadı ve muhakeme başka güne kaldı.

Lâleli cinayeti

Lâlelide cümhuriyet bayramı gecesi bir cinayet olmuş, Hasan isminde bir adam Orhan isminde bir genci öldürmüş, Edip ve Mehmet Ali isminde iki kişi de Hasanı yaralamışlardı.

Dün bu muhakemeye devam edildi, iki şahit dinlendi, Orhanın annesi 2000 lira tazminat talebini ihtiva eden bir istida verdi.

Muhakeme ikame edilen müdafa şahitlerinin istimaı için başka güne bırakıldı.

Eroin kaçakçılığı davası

Eroin kaçakçılığı yapmaktan maznun Salâhattinle karısı Vicdan H. ve Enverin muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiş, Enverin yaşının tahkiki için muhakeme başka güne bırakılmıştır. Vicdan H. ın gayri mevkuf olarak muhakemesinin devamına karar verilmiş, Vicdan H. tahliye edilmiştir.

Abanoz cinayeti davası nakzedildi

Abanozda sporcu Saidi katletmekten maznun bahriyeli Cemal, şapkacı Neşet, Salâhettin, Kâzım ve Cemalettin hakkındaki hüküm temyiz mahkemesince nakzedilmiştir.

Dün bu davanın nakzan rüyetine başlanmış, maznunlardan Cemalettine tebligat yapılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Balat cinayeti

Balatta bir meyhanede Zeybek havası çalmak yüzünden zuhur eden münazeada arap Kemali öldürmekten maznun Yani ile Yaniyi yaralamaktan maznun Fevzi ve Mustafanın muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiş, maznunlar müdafaalarını yapmışlardır.

Muhakeme karar verilmek üzere başka güne kalmıştır.

23 nisana Hazırlık

Cemiyet fevkalâde bir müsamere de verecek

Himayeietfal cemiyeti İstanbul merkez şubesinin yeni heyeti idaresi dün Himayeietfal cemiyetinde ikinci reis Şakir Paşanın riyasetinde ilk içtimaını akdetmiştir.

İçtimada 23 nisan çocuk bayramında yapılacak merasim görüüşlmüş ve 24 nisanda Maksim salonunda verilecek fevkalâde müsamere için tertibat alınmasına karar verilmiştir. Müsamerede üç yaşından yedi yaşına kadar olan çocuklar arasında gürbüzlük ve sıhhat müsabakaları yapılacak ve gürbüz çocuklara muhtelif mükâfatlar verilecektir. Ayni zamanda çocuk eğlenceleri de tertip edilecektir. Cemiyeti yeni heyeti idaresi şu zevattan mürekkeptir: Şemsettin B. birinci reis, Şakir Paşa, ikinci reis, muhasebeci Tevfik Âmir, kâtibi umumî İbrahim Sabir Beylerle veznedar Lâmia Hanım.

Çocuk bayramında rozetler

Himayeietfal cemiyeti her sene olduğu gibi bu sene de 23 Nisan çocuk bayramında ve Meclisin ilk küşadına müsadif olması münasebetile rozet tevzi edecektir. Lâzım gelen kutuların mekteplere tevziine başlanmıştır.

Anneler birliğinde

Himayeietfal cemiyetine merbut Anneler birliği heyetei idaresi geçen günkü içtimaında 9 nisan cumartesi günü için memleketimizin maruf hanımlarını davete karar vermiştir. Bu hanımların iştirakile çocuk bayramında Anneler birliği tarafından yapılacak merasim görüşülecektir.

Vilâyette

Orman Yangını

Beşi söndü, fakat Şile'de bir yangın daha çıktı

Vilâyet hududu içinde son hafta zarfında beş orman yangını çıktığını yazmıştık.

Bundan başka dün de Şile'de bir orman yangını çıktığı telgrafla vilâyete bildirilmiştir.

Ancak Yalova'daki orman yangını da dahil olmak üzere diğer yangınlar söndürülmüştür. Orman yangınlarını sureti zuhuru ve müsebbipleri hakkında vilâyet makamı mahallerinden rapor istemiştir.

Kahve Fiatlarında fark

Hangisinin doğru olduğu odadan sorulacak

Kahve ihtikârı yapmakla maznun Rafael Kandiyoti, Vitali Baruh Efendilerin Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde evvelki gün cereyan eden muhakemelerinde, komisyon kararnamesine göre kahve fiyatı 105 - 110 kuruş olarak gösterildiği halde Ticaret odasının gönderdiği tezkerede 22 şubattaki fiyatın 145 - 155 kuruş gösterildiği nazarı dikkate alınmış ve hangi rakamların doğru olduğunun odadan sorulmasına karar verilmişti. Bu hususta Ticaret odasına müracaatla aradaki fark esbabını sorduk. Verilen izahata göre, 22 şubatta kahve piyasada odanın tezkeresinde yazılı olduğu gibi 145 - 155 kuruştan muamele görmüştür. 105 - 110 kuruş ise, kontenjanın tatbikından evvelki kahve fiyatlarıdır. Bu itibarla iki odanın tezkeresile Vilâyetteki komisyon kararnamesinde gösterilen fiyatların mutabık bulunduğu beyan edilmektedir. Mahkemenin sualleri henüz odaya tebliğ edilmemiştir. Vürudunda sorulan suallere, madde madde cevap verilecektir.

Adliye Tayinleri

Üsküdara Bürhaneddin İzmire Asım Beyler tayin edildi

İstanbul müddei umumî muavinlerinden Bürhanettin Beyin Üsküdar müddei umumiliğine, Üsküdar müddei umumisi Asım Beyin İzmir müddei umumiliğine, İzmir müddei umumisi Hidayet Beyin Samsun müddei umumiliğine tayinleri emri dün İstanbul müddei umumiliğine bildirilmiş, müddei umumilikçe de alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Asım Bey

Bütün Adliye erkânının takdirlerini kazanmıya muvaffak olmuş bulunan Bürhanettin Bey cumartesi günü Üsküdarda yeni vazifesine başlıyacaktır.

Uzun zamandan beri Üsküdar müddei umumiliğini muvaffakiyetle idare eden Asım Bey ise İzmirdeki vazifesine bayram ertesi başlıyacaktır. Her iki müddei umumiye yeni vazifelerinde muvaffakiyet temenni ederiz.

Adliyemizde bundan başka iki tayin daha vardır: Hukuk mezunlarından Murat Bey İstanbul azamülâzimliğine, İstanbul aza mülâzimlerinden Abdülkerim Celâl Bey de İstanbul Sulh hâkimliğine tayin edilmişlerdir.

Suya Narh!

Buzlu iyi suyun bardağı 20 paraya satılacak

Bahar geldi, fakat sıcaklar da birden başladı. Su ile beraber mevsinin serinletici içkileri hasretle aranmaktadır.

Bu münasebetle su fiatlerile meşgul olmak istedik. Bugün İstanbulda en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün dükkânlarda Hamidiye suyunun bardağı kırk paraya satılmaktadır. Bir fıçı Hamidiye suyu 20, nihayet 25 kuruş olduğuna göre esnafın bu suyu buzlu olmak şartile azamî 20 paraya satması icap eder.

Ekmeğe narh koyan belediye, en mühim zarurî ihtiyaçlarımızın başında gelen iyi suya da azamî fiat koymalıdır.

Dün bu meseleye dair Belediye Reis muaini Hâmit Beyle görüştük: Hâmit Bey, diyor ki:

— Belediye kanunu, ekmekten maada diğer havayici zaruriyeye de narh koymak hakkını bize vermiştir. Bu mesele ile meşgul olmuyor değiliz. Bir bardak Hamidiye veya Sirmakeş suyunun buzlu olmak şartile 20 paraya satılması icap ettiği noktasında sizinle femfikirim. İşi tetkik ederek bir karara raptedeceğiz.

Şerbet ve şıra gibi serinletici içkilere gelince bunlar zarurî ihtiyaçlara dahil değildir. Arzu eden su içmez de şerbet içmeği tercih eder. Bu sebeple şerbete azamî fiat koymak doğru olamaz. Belediye mevki doktorları mevsim münasebetile çoğalmağa başlıyan seyyar şerbetçilerle daha sıkı bir surette meşgul olmaktadır. Boya hamız ve diğer muzır mevatla imal edilen içkiler derhal döktürülmekte ve bunları satanlar cezalandırılmaktadır."

Kargalar Öldürülüyor

Müddeiumumilik silâh atılmasını menetmiş değildir

Adliye sarayının önündeki çınarlarda tüneyen kargaların itlâfı için Eminönü kaymakamlığı silâh attığı takdirde müddeiumumîliğin takibat yapacağını bir gazete yazmıştı. Müddeiumumîlik bunu sureti kat'iyede tekzip etmekte, kaymakamlığın keyfiyeti müddeiumumîliğe bildirdiği zikredilmektedir.

Esasen bu kargaların telvisatından bilhassa Adliyeye gidip gelenler çok müteessir olmaktadır. Müddeiumumîlik kaymakamlığın bu kararından dolayı takibat yapmak şöyle dursun, beyanı memnuniyet etmektedir.

Bu kargaların dün geceden itibaren saçma ile itlâfına başlanmıştır.

Nakit işleri müdürü

Anonim şirketlerin umumî heyet içtimalarında bulundukdan sonra İzmire giden Maliye Vekâleti nakit işleri müdürü Sırrı Bey İzmirden gelmiştir. Sırrı Bey dün Ankaraya gitmiştir.

İnhisarlarda

Müşterek Kadrolar!

Hüsnü B. daha bir kaç gün Ankarada kalacak

Tütün inhisarı umum müdür vekili Hüsnü Bey Ankarada inhisarların tevhidinde tatbik edilmek üzere hazırlanan müşterek kadrolar üzerinde ve kâletle tetkikatına devam etmektedir. Hüsnü Beyin bir kaç gün daha Ankarada kalacağı anlaşılmaktadır. Tütün inhisarı umumî muhasebe müdürü İstefan Ef. vaki olan iş'ar üzerine dün akşam Ankaraya gitmiştir. Hüsnü Beyin Ankaradan avdetini müteakıp vekâletçe tasdik edilecek müşterek kadroların tatbikı hazırlıklarına ve bu kadroların isimlendirilmesine başlanacaktır.

Asım Bey Ankaraya gitti

Müskirat umumî müdürü Asım Bey dün Ankaraya gitmiştir. Asım Beyin bir hafta kadar kalması muhtemeldir.

Belediyede

Üsküdar - Beykoz yolu

Üsküdar - Beykoz yolunun Kanlıca - Çubuklu kısmı 29 bin liraya ihale edilecektir.

Istatistik yıllığı

Belediye istatistik yıllığı bu günlerde intişar edecektir. Istatistik 74 madde ve hâdise üzerine yapılmıştır.

Vali bugün geliyor

Vali ve belediye reisi Muhittin B. bu gün Ankaradan şehrimize avdet edeceektir.

Sekiz tahsildar alınacak

Belediye tahsildarlıklarına alınacakların imtihan evrakı tetkik edilmektedir. Evvelce üç tahsildar alınması kararlaştırılmış iken bu adet 8 e iblağ edilmiştir. Evrak meyanında en fazla 15 kişinin muvaffak olduğu anlaşılmıştır. Bunlar ya sebebi tercih aranacak, yahut kur'a çekilecektir.

Ecnebi kapıcılar

Şehrimizde birçok han ve apartımanların kapıcılarının ecnebi olduğu anlaşılmıştır. Bunların Türk olması için belediye teşebbüsat yapacaktır.

Gayri mübadiller dünde toplanamadılar

Gayrimübadiller cemiyeti idare heyeti dün de ekseriyet olamadığı için toplanamamış, bonolara faiz verilmesi lehinde teşebbüste bulunmak üzere Ankaraya gönderilecek heyet âzası da bittabi seçilememiştir. İdare heyeti azasından bir kısmının çekildikleri ve bu yüzden ekseriyet temin edilemediği teeyyüt etmektedir.

---

met bütçesini yapmağa çalışıyor. Müvazeneli bütçe her hükûmetin malî siyasetidir. İngilizler nihayet müvazeneli bütçeyi yapmağa muvaffak oldular. Bütçeleri 770,963,000 İngiliz lirası masraf ve varidat kaydediyor. Fransız parlâmentosu da bütçeyi tasdik etti. Bu da yeni bir takım vergilerle müvazene hâsıl olmuş bir bütçedir. Fransız bütçesinin yekûnu 41 milyar frangı geçiyor. Tam rakam şudur: 41,100,883,494 frank.

Amerika henüz müvazeneyi bulamamıştır. Hükûmet ve meclis müvazeneli bir bütçe temini için çalışmaktadır. Amerika bütçesinin açığı 1 milyar 240,000,000 dolardır. Son haberlere göre, yeni bir takım vergiler ihdası ve eski vergilere de zam suretlerile 1 milyar 290,000,000 varidat teminine muvaffak olmuşlardır. Fakat Bu yeni tedbirlerin âyan meclisinden beri bütçe açığı milyarlara baliğ olmuş, vergiler tezayüt etmiş, ticaret durmuş. Borsa zayıflamış, işsizler on milyonu bulmuş. 1929 buhranı hayat ve maişet seviyesini indirmiş. Bütün bunlar Amerikalıları sukutu hayale uğratmıştır. Amerika'nın bu işin içinden çıkabileceğinden şüphe edenler çoğalmıştır. Son zamanlarda dolardan kaçmak istidadı da baş gösterdi. Tıpkı bir zamanlar, Almanlar marktan, 1926 da Fransızlar franktan ve geçen sene de İngilizler Sterling'den kaçtıkları gibi, şimdi de Amerikalılar dolardan kaçmağa başladılar. Bu, panik şeklini alacak mı? Burası kat'î surette malûm değil. Amerika'nın servetinden ziyade Amerikalıların psikolojisine tabi bir meseledir Amerikanın serveti nâmütenahidir. Altına boğulmuş vaziyettedir. Fakat bu servet içinde müzayaka çekmektedir.

Amerika bütün servetine rağmen malî buhran arifesinde görünüyor. Çünkü bütün müşkülâtı bu bütçe açığına münhasır değildir. Almanyada, Fransa'da ve İngiltere'deki malî buhranlar göstermiştir ki, bu buhranların en büyük sebebi hakikî ve maddî olmaktan ziyade manevîdir. Tıpkı maneviyatın kırılmasile muntazam ordular mağlûp olduğu gibi, maliyesinde bir sakatlık olmayan memleketlerin de itimadın azalmasile ve mâneviyatın bozulmasile buhrana zebun oldukları görülmüştür. Son zamanlarda bu buhran alâimi Amerikada görülüyor. Amerika'da umumî bir bedbinlik vardır. Bunu da tabiî görmek lâzımdır. Daha bir kaç sene evvel Amerika bütçesindeki varidat fazlalığı o dereceyi bulmuştu ki, hazine bu fazlayı vergi mükellefleri arasında taksim etmişti. Vergiyin iadesi gibi görülme-

Fransa ve İngiltereden sonra nöbet Amerikaya geldi. O da ilâcını alacak. Ve siyasî ve içtimaî teşkilâtındaki zaaf itibarile Amerika için bu daha müthiş bir imtihan olacaktır.

* * *

Cemiyeti Akvam maliye komisyonu 3 marttan 24 marta kadar Pariste toplanmış ve Avusturya, Macaristan, Yunanistan ve Bulgaristanın malî vaziyetlerini tetkik etmişti. Komisyonun şayanı dikkat olan raporu neşredilmiştir. Raporda komisyonun geçen eylûlden beri bu hükûmetlerin vaziyetine nazarı dikkati celbetmeğe çalıştığı bildirilmektedir. Meselenin Lausanne konferansında görüşülmesi mutasavver iken, bu konferansın gelecek hazirana tehiri yardıma muhtaç olan bu devletleri müşkül vaziyete koymuştur. Bunun neticesi şu olmuştur ki, Macaristan harici ve dahilî borçlarının kısmı küllisi için moratorium ilân etmiş, Avusturya alacaklı olan bankalarla anlaşarak borçlarını tediye etmemiş, Yunanistan ile Bulgaristan da borçlarını tediye edemiyeceklerini âlenen bildiriyorlar.

Komisyon, bu vaziyetten alâkadar hükûmetlerin mes'ul olmadığını sarahaten söylemektedir. Bazı hükûmetler fazla istikraz yapmakla hatalı bir maliye yolu tutmuş olabilirler. Fakat bugünkü vaziyetten mes'ul, cihan iktısadiyatıdır. 1928 senesine nisbetle mevaddı iptidaiye fiatlarında % 40 tenezzül vardır. Komisyon misal olarak Bulgaristanı zikrediyor. Ve diyor ki ihracatı miktar itibarile % 80 arttığı halde kıymet itibarile azalmıştır.

Komisyon alacaklı olan devletlere yardım tavsiye etmektedir. Komisyonun bu raporu Cemiyeti Akvamda mecline 12 nisan tarihli içtimaın da tetkik edilecektir.

* * *

Aksayı Şarkta muhasamat durmuş olmakla beraber, vaziyet yine karışmağa yüz tuttu. Esasen muhasamatın durması Japonların askerî hedeflerine varmış olmaları üzerinedir. Yoksa iki tarafın anlaşmasından doğmuş bir vaziyet değildir. Muhasamat durmuş olmakla beraber, Japon askerlerinin nereye çekileceği kararlaştırılmamıştır. Yani hükmen muharebe devam ediyor diyecektik amma, muharebe esasen ilân edilmediğinden hükmen harp vaziyeti yoktu. Hülâsa muhasamat durmazdan evvel vaziyet ne ise, hâlâ odur.

Diğer taraftan Japonlar Cemiyeti Akvamdan çekilmeği düşünüyorlar. Çin Mançurya meselesinin tekrar müzakeresini Cemiyeti Akvamdan istemiştir. Japonya ikide bir Bu Cemiyeti Akvam tarafından iz'aç edilmekten bıktığından devletleri çekilmekle tehdit ediyor. Esasen Japonya'da efkâr Cemiyeti Akvamı "Avrupalıların teşkilâtı" olarak kabul etmişti. Japonya'nın siyasetini tatbik etmeğe bir engel olduğu da anlaşılınca, bu kayıtlardan kurtulmak arzusu uyandı.

Eğer Japonya cemiyetten çekilirse, Aksayı Şark için bir nevi "Monroe kaidesi,, ilân edeceği zannediliyor. Filhakika da bu mümkün olmayan bir iş değildir. Rusya karışmadıkça, Amerika malî buhran içinde çırpındıkça, İngiltere ile Fransa da Japonya'yı gücendirmeyelim diye, zımnî tasviplerinde yarışa devam ettikçe, Japonya'nın her istediğini yapmakta hiç bir müşkülâta maruz kalmıyacağı aşikârdır. Her vaziyet Japonlara müsait görünüyor.

Ahmet SÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

8 NİSAN 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava ekseriyetle bulutlu olacak, rüzgâr mutehavvil olarak esecektir.

7-4-32 Tarihinde hava tazyiki 759 milimetre en fazla sıcaklık 16 en az sıcaklık 11 santigrat kaydedilmiştir.

Hikâye

Genç kız ve nişanlısı

— Fransızcadan —

Bahçedeki kırmızı geniş parasol altında Mary Danbignan hasır bir koltuğa oturmuş, tatlı hülyaları ile meşgul.. Sakin ve mes'ut görünüyor.

Ilık bir ilkbahar içinde, öğleden sonra şu bahçe köşesinin keyfine doyum olmaz. Kuşlar her tarafta cıvıldıyor, tabiatin neş'esini canlandırıyorlardı.

Genş kız kendi kendine düşünüyor niçin? Bir defa babası son derece zengin.. Sonra genç, güzel ve kendisi gibi sporcu bir delikanlı ile nişanlandı. Bütün tanıdığı kızlar kendisini adeta kıskanıyorlar ve gıpta ediyorlar. Hiç bir şeyi eksik değil. Hiç, hiç..

Sihhati yerinde, güzelliği yerinde.. Hülâsa hayat için yaratılmış bir kız..

Komşunun bahçesinde yaprakların arasından bahçivanın kızı Aline ile nişanlısı Leon'u görüyor. Genç kız çığlık koparır gibi kahkahalar atıyor. Kaçıyor, nişanlısı arkasından kovalıyor, yakalanıyor ve nişanlısı kucaklıyor, öpüyor. Babar dekoru içinde bir saadet lâvhası.. Aline de, nişanlısı da köylü sayılırlar, fakat biribirlerini seviyorlar. Komşu bahçede bu masumane aşk sahnesi, Mary'nin yüzünü kızartmıyor, fakat sinirine dokunuyor.

Çünkü kendi nişanlısı Alain'in hissini bu tarzda anlattığı vaki değildir.

Onun kendisine karşı gösterdiği tavırları daha alâkasız gibi.. Bütün alâkası teniste ve otomobilde... Alain teniste de, otomobilde de şampiyondur. Varsa da o, yoksa da o.. Gazetelerde, hele spor gazetelerinde ismi ve resmi sık sık görünür. Bir şampiyonun sevilen karısının gururu için bundan daha iyi bir gıda membaı olur mu?

Sonra düğünleri sonbaharda yapılacak. Muhteşem bir düğün için hazırlıklar var.

Mary içini çekti. Komşu bahçede bahçivanın kızı ile nişanlısı yine şen sayhalar ve kahkahalar koparak koşuşuyorlar. Nihayet nefes nefese yoruldular. Yüzleri kıpkırmızı bir kanapeye yan yana oturdular. Delikanlı kızın elini avuçlarına aldı. Gözleri biribirlerinin gözleri için de..

Mary nerdeyse:

— Heeeey, burada insan var, diye bağıracak gibi...

Arkadan bir ses:

— Matmazel..

Evin hizmetç kızlarından biri Mary'e seslendi:

— Sizi telefondan istiyorlar efendim, dedi.

Telefona çağıran Alain idi, nişanlısı.. Diyordu ki;

— Mary bileğindeki saate bak. Beş dakikaya kadar yola çıkıyorum. Saat altıdan evvel Klaksonun sesini işideceksiniz.

O kadar.. Başka bir kelime bile fazla yook. Lâkin bir nisanlının 20 kilometrelik mesafeyi bu kadar süratle katedebileceğini bildirmeside enteressan bir hâvadistir, değil mi ya? Yalnız enteressan değil, ayni zamanda tehlikeli.. Ni rekoor sür'ati ile ulaşmak isteyen bir delikanlı, ancak bu sayede kendisine bir çeyrek saat daha evvel görebilecek. Hedef bu mu?

Mary yine düşündü. Bu sefer kendisini de düşündü. Eh, oda sporcu, oda golf oyyniyor, koktey içiyor, podura ve ruj kullanıyor. adeta erkekler gibi giyiniyor. Öyle iken yine modern bir nişanlı kız olamıyor. Önünde insanı korkutan bir boşluk hissediyor.

Mari izdivaçta aşk istiyor, zavallı kız! Biliyor ki bu arzusunu birisine açsa, onu dünkü kız addedecekler. Aşk, o da ne demek miş? Yirminci asırda böyle şey olur mu? Söylese kendisile alay ederler. Halbuki Alain iyi bir hayat arkadaşı olabilir.

İşte geliyor fakat mümkün mü? Bu kadar çabuk gelebilsin. Saçları rüzgâra kapılmış, dudaklarında tebessüm, hem de koşa koşa geliyor. Bahsedilen zamandan bir çeyrek saat evvel gelmiş. Bir rekor daha!

Mary dedi ki:

— Alain bu seninkisi çılgınlık.

— Ne olacak? İnsan bir defa ölür. sonra korkma.. Evvelâ otomobilime emniyetim vardır, saniyen direksiyonu fena mı kullanırım ben? Pek alâ bilirsin. Şimdi bu rekoru arkadaşlarıma anlataca ğım. Eminim ki hepside şaşırıp ka lacaklar. Ben kulübe dönüyorum, müsaadenizle..

— Alain hiç olmazsa elimi sıkıp gitsen e..

— Affedersin, nasıl, iyisin ya Mary?

Yine otomobile doğru gidiyordu. Mary bağırdı:

— Annemi görmiyecek misin?

— Sahi az kaldı unutuyordum.

Nafile! Müstakbel kayın valide evde yok, gezmeğe çıkmış. Delikanlı mes'ut görünüyordu:

— Ah Mary iki saat, otuz bir dakikada kimse bu yolu alamaz. Na sıl yıldırım gibi geldim. Bana dünyayı verseler bu kadar memnun olmazdım. Sen de benimle kulübe gelecek misin?

— Hayır, rekoru keyifli keyifli sen daha iyi anlatırsın.

— O halde ben gidiyorum.

— Dur Alain, bir şey soracağım! Otomobil kadar benim için de yer var mı?

— Elbette var. Otomobilde iki kişilik yer var.

— Hayır, yanlış anladım. Kalbinde otomobile olan muhabbet kadar, benim için de muhabbet var mı?

Alain bir kahkaha savurdu:

— Ay, ay.. Seni otomobil kadar sevmiyorum, demek mi istiyorsun?

— Onun gibi..

— Çok manasız bir serzenş...

— Hiç te değil.. Sana desem ki bir daha otomobile binmiyeceksin.

— Mary lâtife ediyorsun, biliyorum amma, şimdi sırası değil cicim..

— Doğru, doğru. Lâtife ediyordum. Haydi git Alain, arkadaşlarını bul. Vakit kaybetme.. Benim o kadar acelem yok..

Alain ok gibi otomobiline fırladı ve gitti. Tam o sırada anası gezintiden dönüyordu. Mary:

— Anne, dedi, biliyor musun şimdi Alain geldi, gitti. Paristen buraya kadar bilmem kaç saat, kaç dakika da gelmiş. Rekor yapmış... Keyfinden kabına sığamıyordu. Bu, deli bu adam. Ben delilerle evlenemem. Nişanımı bozacağım.

Sıhhî bahisleri

Hastalıklarmı azdı? İlacların tesirimi az.. Vücutlarmı dayanıksı?

Hastalıklar mı azdı? İlâçların tesiri mi azaldı, yoksa vücudümüzün mukavemeti mi?..

— Her üçü birden.. Hem hastalıkların azgın, hem bazı ilâçların tesiri az, hem vücutler mukavemetsiz..

Hayli zamandan beri bu seziliyordu. Büyükharpten sonra büsbütün meydana çıktı. Büyükharpten sonra insanların maddî, manevî, bedenî, ahlâkî müvazenesizlikleri artmıştır. Zehirli keyiflerin düşkünleri her gün artıyor. Morfin, kokain kullananlar hiç bir zaman bugünkü kadar artmamıştır. Şüphe yok, insanlar, beyinlerini istedikleri kadar çalıştırmak, beyinlerinin karanlıklarını aydınlatmak için bazı müneb bihleri kullanmışlardır. Lâkin hiç bir zaman bu iptilâlarını bugünkü dereceye kadar götürmemişlerdir. Sonra bin türlü medenî heyecanlar, ihtirasların gem almayan kuratlarını tutacak frenleri kırdı. Bunlar hep sıhhî müvazenesizliklerin ahlâk üzerindeki akisleridir.

Büyükharbin bu hususta çok büyük tesiri olmuştur. Harp esnasında insanların beyinleri bir lâhza dinlenmedi. Sevimsiz ve uğursuz taliin ağır tokmakları altında sarsıldı. Biribirine bağlı felâket ve musibet halkaları içinde ne kadar zaaflar oldu. Ve, kalanlar ne kadar cılız idi.. Harpte veya hususen harp sonunda doğan çocuklar..

Senelerce süren ve biribiri ardınca geleni bu çarpışmalar bu didinmeler uzviyetimizin düzenini ve işlemesini az çok bozdu. Hastalıklara karşı mukavemetimizi kırdı. Kuş palazını tedavi için bugün sarfettiğimiz Serumun mikdarını yirmi sene evvel tahmin edemezdik. Eski zamanlarda yaşları ilerlemiş insanlara mahsus bir hastalık olan Kanser bugün yirmi sekiz yaşındaki gençlerde görülüyor. Neden?. Vücutlerin dayanıksızlığından...

Verem, düne gelinceye kadar müzmin hastalıklar için örnek olarak gösteriliyordu. Uzun süren hastalıklardan idi. Bugün, birçok vak'alarda, hat hastalıklar sırasına geçti. Artık o Lamartin'in tasvir ettiği gibi, Reafel'in büyülü göl kenarında sevgilisinde gördüğü yavaş yavaş kemiren gizli hastalık değildir.

Bin türlü sebeplerle yıpranmış bir adamı devirmek için bir yumruk değil bir fiske kâfi geliyor.

* * *

Derler ki: Bir ilâcı tesir ederken kullanmalı. Bu, "Demir tavında dövülür,, gibi bir şey.. Bu belki şaka olarak söylenmiş, belki söyliyen de bu sözlü fazla kibritiyeti nuhas sarfolunduğu halde daha az netice elde ediliyor. Ayni şeyi, asma ların Oidyüm hastalığının üzerine kükürdün tesiri hakkında söylenebilir.

Yirmi beş sene içinde kükürtle kibritiyeti nuhasın terkibi değişmedi. O halde, bunun sebebini asma çubuğunda, yahut onun üzerinde yaşayan canlı mahlûklarda aramalı.

Asma çubuklarını buran mildiyu tohumları her sene bir çok defalar Kibritiyeti nuhas mahlülü serpile serpile bu ilâçla yaşıyorlar; bir zaman geliyor ki bu mahlülün tesirine da yanan tohumlar yetişiyor.

Bunun gibi kuşpalazı basili ve frengi ispiroçeti de (Ru) serümüne ve arrenobenzen 'e alışarak gittikçe dayanıklıkları artan nesiller de yetiştiriyorlar. Frengide civa ve sıtma da Kinin gibi bazı ilâçlar tesirlerini muhafaza ediyorlarsa da bazıları çarçabuk kaybediyorlar.

Dr. Rusçuklu Hakkı

deki hakikatin farkında olmamış. Muhakkak ki tedavi usullerinde de modanın hükmü cari... Ve modanın bu türlüsü de ötekiler gibi gelip geçici bir şey..

Bir çok ilâçların şöhreti dünyayı tutarken birden bire unutuluverir. Yerine başkası geçer..

Şu da var ki, moda ile, reklâm kuvveti ile her şey izah olunamaz.. Hakikî ilâçlar var ki bugün gözden düşmediler ve belki düşmek ihtimali de yok; lâkin görülüyor ki tesirleri azalıyor. Yukarıda da söylemiştim; otuz, kırk sene oluyor, kuş palazı serümü henüz keşfolunmuştu, O zamanlar da en ağır kuşpalazı vak'asında muvaffak olmak için 10 — 20 santimetre mükâbı Ru serümü şırınga etmek kâfi geliyordu. On iki saat içinde boğaz temizleniyor, ince ğışa parçaları düşüyor; yirmi dört saat içinde hasta iyi oluyordu. Sonraları serümün miktarını çoğaltmak lâzım geldi.

Şimdi günde 100 — 200 santimetre mükâbı serüm şırınga ediliyor; ve, birçok korkunç kuşpalazı vak'aları da çok mik tarda şırınga edilen serüme karşı geliyor. Neden, kabahat serüm da mı?

Erlih, kendisinin tertip ettiği (106) dan bir şırınga yapınca frengiyi kökünden iyi ettiğini ilân etmişti. Ve hakikaten bir tek şırınga ile vahim frengi vak'alarının birkaç gün içinde iyi oldukları görülmüştür.

(106) yı (914) takip etti; ondan sonra daha birçok tertipler çıktı; lâkin seneden sene ye daha kuvvetli ve daha uzun süren tedavilerin lüzumundan bahsolunmağa başlandı. Bir tek şırınga yetişmiyordu; hattâ biribiri ardınca seri tedaviyi senelerle ve bazan bütün hayatta yapmak lâzım geliyordu. Her yerde, arseniğe karşı dayanan frengi vak'alarından ve (Arsenik) tedavisinin (Furniye) nin civa tedavisinden bahsolunuyor, yüksek olmadığı bile söyleniyordu.

Diyorlardı ki yeni Arrenobanzvl terkipleri daha az zehirli lâkin asıl Salvurran' dan da ha az müessir.

Bunun sebebi, frenginin ilâca alışmış olmasından olmaz mı? Bu keyfiyet üzüm bağlarında görülmüştür. Bağlara Mildiyu hastalığı yıldırım gibi saldırmıştı. Bidayette bir süpürge ile serpilen Kibritiyeti nuhas mahlülü hastalığı atmak için kâfi geliyordu. Uzun bir müddet geçti. Muvaffak olmak için bir el tulum basile iki, nadiren üç tedavi yapılıyordu. Şimdi ilâç mahlülünü ince bulutlar halinde yaprakların arasına ve altına süren mükemmel aletlerle, mevsiminde, sekiz, on tedavi yapılıyor da, yine hastalığın tamamile önüne geçilemiyor. Bugün bir bağdaki çubuklar yarıya indirildiği ve evvelkinden iki mis

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL (1200 m. 5 kilovat). 18 gramofon, 19,30 Vedia Riza H. heyeti, 20,30 opera, 21 İnci Hanım heyeti, 22 tango.

BELGRAT (429,8 m.) — 19 Çek lisanı, 20,30 Varşova radyosu.

BÜKREŞ (394,2 m.) — 18,10 muhtelif musiki, 19 konferans, 19,40 gramofon, 20 konferans, 20,45 orkestra.

BUDAPEŞTE (550,5 m.) — 19,30 konferans, 20,30 Varşova radyosu, 22,10 haberler, 12,20 çingene muzikası.

ROMA — (20,05) Gramofon, 20,45 operet.

VARŞOVA (1411 m.) — 17,35 Mandolin konseri, 19,35 gramofon, 20 radyo jurnal, 20,15 musiki musahabesi, 20,30 konser, 22,15 tefrika, 22,30 radyo jurnal, 22,40 dans havaları.

VİYANA — 18,10 musahabe, 19,30 halk musikisi, 22,30 Varşova radyosu, 22,15 haberler, 22,25 cazbant.

Sinema - Tiyatro

SÜREYYA TİYATROSU
Ertuğrul Sadettin ve arkadaşları
8 nisan cuma akşamı 21 buçukta
ZUHAL BURCUNDA
Komedi 4 perde
Yazan: İbnirrenk Ahmet Nuri B.
Ayrıca: Revü... Yakında Ladam o Kamelya

RAŞİT RIZA TİYATROSU
(Şehzadebaşı)
Bugün 15 de
Yarasalar
Akşam 21,30 da
Samson
Pazartesi akşam
Fransız Tiyatrosunda
OTELLO

SİNEMALAR

Bugün MAJİK sinemasında
HAŞMETPENAH EĞLENİYOR
(Son Altesse s'Amuse)
Bu zengin ve fevkalâde operet - filmi
Georg Alexander — Trude Berliner ve Lien Deyers tarafından temsil edilmektedir.
Paris'in son Moda Modellerinin Teşhiri.
İlâveten: P. D. C. halihazır dünya havadisleri.
Bugün saat 10,30da tenzilâtlı matine

Dün akşam ASRİ SİNEMADA
KADIN CİLVESİ
(Caprice de Femme)
filmi fevkalâde bir muvaffakiyet kazanmıştır.
Hakikati andıran bu hayretbahş eserin bir kısmının cereyan ettiği gece batakhanelerinde bir erkek bir kadının namusuna taarruz ediyor.
Fevkalâde bir vücuda malik olan DOROTHY MACKAILL ve meşhur JACK MULHALL güzel rollerini büyük bir maharetle oynadılar.
Bugün saat 16,30 matinesinde ve suvarede bu mükemmel proğrama ilâveten MÜTEADDİT VARYETE NUMEROLARI

Bugün
MELEK SİNEMASINDA
JANET GAYNOR
ve
WARNER BAXTER
SAADET GÖLGESİ
(Papa Longues-Jambes)
tamamen Fransızça sözlü filminde.

ELHAMRA SİNEMASINDA
WİLLY FRİTSCH
CONRAD VEİDT
LİLİAN HARVEY
KONGRE DANS EDİYOR
(Le Congres s'amuse — Der Kongress Tanzt)
Senenin en muazzam filminde

İlâveten: Sesli Varyetelerle Paramount Jurnal'in Dünya Havadisleri.
Bugün tenzilâtlı matine: MELEK'te 10,45 — ELHAMRA'da 11 de

Bugün
ALEMDAR sinemasında
Mevsimin en şen ve en hoş Fransızça sözlü opereti
Küçük daktilo
Mümessilesi: Sevimli ve şirin
Mary Glory, Jean Murat ve Armand Bernard
Gündüz 2 - 4 - 6, gece 9,5 da

Ronny
Kalmann'ın güzel opereti, Önümüzdeki Çarşambadan itibaren
MELEK sinemasının
hakikî muzafferiyetini teşkil edecektir.
Bu filmin yıldızı:
KATE DE NAGY
dir.

İkinci ticaret mahkemesinden: Şalom Fresko Efendiye ait olup Galatada Çinili Rıhtım Hanında Hügo Stiness müessesesine merhun ve İstanbul Gümrüğünden Sarayburnu antreposunun 5-6 numerolu anbarında mevcut muhtelif cinsten on sandık lâmbanın 9-4-932 cumartesi günü saat 10 da mahalli mezkûrda açık arttırma suretile satılacağından taliplerin mezkûr anbarda hazır bulunmaları ilân olunur.

Dr. Celâl Tevfik
Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci Muradiye caddesi No. 35.
Her gün saat 14-19.

Can sıkıntınız
Bromural «Knoll» tabletleri alırsanız mutlaka neş'eye inkılâp eder.

Bromural «Knoll» tabletleri dünyada en ziyade müteammim âsap müsekkini ve münevvimdir. Bu müstahzar milyonlarca vakada tecrübe edilmiştir ve hergün binlerce doktorlar tarafından tavsiye olunmaktadır. Alındıktan 20 dakika geçer geçmez, şayanihayret olan müsekkin tesirini gösterir. Uzun zaman alınsada hiç bir zararı yoktur. — Eczanelerde 10 veya 20 tabletlik cam tüplerde satılır. — Fabrikası Almanyada Rhein üzerinde Ludwigshafen, de KNOLL A.-G. dır.

Milliyet'in Edebî Romanı: 63

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

Yine en cömertleri Pire Mehmet!.

Bende üç buçuk, dört kâğıt var!.

Bir hafta bodrumdan çıkmayız!.

Fakat, Çipil şirretti, boyuna küfür ediyor, öyle yürüyordu:

— Anam avradım olsun bir daha yüzlerine bakarsam!.

Boynumu kesseler bir yere gitmem!.

Her şeyi gözüme aldırır, haber veririm!.

Aynacılığın lüzumu yok..

Kimin parasını kimden esir giyorlar!..

Herif bin alıyor, bir veriyor!..

— Onu bile vermiyor. Kudim.. içli bir kinle ilâve ettim:

— Bütün dünya böyle. Beş bin, on bin, on beş bin alıyor, bir veriyor. Enayiler olmasa akıllılar nasıl geçinir be Çipil?.

Ve.. sırtından geçinmeyi konuşa konuşa bodrum sarayın yolunu tuttuk!.

. . . . . .

Bir tarih fasılası
On beş ay sonra

Aradan uzun bir tarih fasılası geçti!

Bitkin bir haldeyim,

Görmüyorum..

Tanımıyorum!.

İşitmiyorum!.

Her tarafımı ağrı ve sızılar kapladı.

Öksürük hırıltısından boğulup öleceğim!.

Ciğerlerim yara ve bere içinde..

Kafam bir tuğla parçası gibi! Sım sıkı, kaskatı.. Onu bir türlü çalıştıramıyor, hafıza ve hatıralarımı toplayamıyorum!

Miskinleştim!.

Uyuştum..

Yerimden kımıldayamıyorum!.

İtilip kakılmamak, yumruk tekme yememek için herkesten kaçıyor, sakınıyorum.

Reizlerden, zorbalardan, ustalardan yaka sıyırmanın imkânı yok. Enayiler, serseriler bile kendi çöplüklerinde birer Hint horozu kesiliyorlar:

— Kalksana !.

Şunu yapsana!.

Bunu yapsana!.

Hepsinden illallah artık. Günlerce Yağhane sokağında ki bir harabenin kovuğunda tek tiyetimi öldürdü!

— Kalkayım..

Desem bile kalkacak halim yok!.

. . . . . .

Daha iki gün

İyi bir dayak yedim!.

Kaburgalarım biribirine geçti!.

Kollarımı kaldıramıyorum.

Alnım şişti!.

Buna:

— Islatma..

Diyorlar. Hep Sıçan Nurinin yüzünden oldu. Fakat aldırmıyorum!

Dün kopuğun biri alay ederek sordu:

— Ne oldu Çamur?. Ensende boza mı pişirdiler?.

Ona şu fıkrayı anlattım:

"Bektaşinin birini meyhanede dövmüşler. Ertesi sabah dostlarından biri:

— Erenler sizi dövdüler.. diye duyduk, doğru mu?.

— Evet abamı biraz tırtıkladılar. Ben de şöyle kenara çekildim, seyrettim!."

Kopuk bu fıkradan bir şey anladı mı, anlamadı mı bilmem?. Fakat, sesini kesti, gitti!.

Halen gaflet içindeler..

Kimden ne soruyorlar?.

. . . . . .

Dört gün sonra

Serseriliğimi şimdi anladım!.

Biz sahiden polisin dediği gibi:

— Bimekân..

Takımındanız.

Galataya aksi bir merkez memuru gelmiş.

Her gün kovalanıp duruyoruz!.

Polislerle köşekapmaca oynuyoruz.

Ne duvar dibinde, ne yangın yerinde, ne de bodrumlarda rahat ve huzur kalmadı.

Diyip içeriye tıkıyorlar.

Duvar dibinde enseyi kaptırırsan:

— Serseri..

Diye topluyorlar. Yangın yerinde ağa düşmek daha kötü.

— "Eşhası muzırradan"

Lâfı hemen insanın üzerinde kalıyor.. Ondan sonra artık sıralıyorlar:

— Karmanyolacı!.

Arakçı..

Tavcı.

Ve.. bütün rütpeler.. unvanlar. Yiyeceğin dayak ta caba!..

Ben daha maşanın ucunu rastlamadım. Fakat,

— İşte geldik gidiyoruz..

Şen olasın Galata şehri!

Demekten başka çare yok!. Serserilik zor şey amma, tatlı da:

— Her yer senin, hiç biri senin değil.

Galata olmazsa Beyoğlu, o da olmazsa Yenicami, Çeşmemeydanı, Taksim, Tophane, Dolapdere.. Bin yer. Bütün ardiğinde otur, yat, zıbar!

Haftanın sonu

Yapyalnız kaldım.

Yaşamak için kuvvetli olmak lâzım!.

Kopukların hepsi dağıldı.

Polise yumruk gösterenler, kaçamak yapabilenler, işçiliğe ırgatlığa gelebilenler, güçlü kuvvetliler Galatada yaşayabiliyorlar. Birçokları da öteye beri ye sığındılar.

Darma dağınık olduk.

Kimseden çöplenemiyorum!

Her gün Galataya, şuraya, buraya inip gözcülük, marazacılık, yardımcılık aramak için halim de yok!. Gözlerim sönüyor. Bacaklarım tutmuyor. Çok zayıf düştüm. Oturduğum yerden bir daha kalkmak istemiyorum.

Dört gündür Perapalasın arkasındaki mezarlıkta yatıp kalkıyorum.

Servi diplerinde yılan gibi

SİNEMA ÂLEMİ

Haftanın filmleri

Elhamra: (Kongre eğleniyor) almanca kopyesi.

Artistik: (Sari vesika)

Opera: (Çoban Askı)

Melek: (Saadet gölgesi)

Glorya: (Cesur kaçakçı)

Majik: (Hasmetmaap eğleniyor).

Alcazar: (Teodora)

Elhamra'da

[Kongre eğleniyor] Almanca kopyası

Bu hafta bu sinema birkaç haf ta evvel şehrimizde gösterilen Lilian Harvey'ın "kongre eğleniyor" filminin almanca kopyasını gösteriyor.

Lilian Harvey'ın filminin fransızca kopyasında erkek partöner olarak Henri Garat vardı. Halbuki bu kopyada erkek rolunu Villi Fritz oynamaktadır.

Artistik'te

[Sarı vesika]

Mümessilleri: Elira Haudi ve Lionel Bary more

Filmin Hulâsası şudur:

Zarif malûmatlı ve çok hassas bir kız olan Meri Kaliş Petersburg'ta siyasî mahpuslar arasında bulunan babasının ölüm halinde olduğunu öğreniyor. Musevî olma sı ve Çar hükûmeti kanunları musevilerin seyahatlerini menetmesi başka çare bulamıyor. Binaenaleyh bir sari vesika satin alarak, bu suretle kokotların istedikleri yere seyahat hakkına nail oluyor.

Meri Petersburg'a geldiği vakit babası ölmüştür. Bu darbe çok müthiş olmuş ve her sarı vesika hâmili kızın yeni bir şehire muvaselâtinde polise müracaatle kendini kaydettirmek mecburiyetini unutmuştur.

Bundan dolayı tevkif ve hapsedilir.

Hapisten çıktıktan sonra ailesinin namus ve haysiyetini lekeder edeceği ve sarı vesika hâmili olduğunu duyacak erkeklerin taarruzlarından kurtulmayacağı düşüncesile eve avdet etmektedir.

Bir gün sarhoş bir asker kendine takılır ve Baron Andrey la yiğeni kont Nikolay tarafından kur tarılır.

Çar hükûmetinin gizli polis teşkilâti amiri olan Marya'ya karşı bir meyelan duyar. Fakat yiğeni Nikolay genç kızın bir sari vesika hâmili olduğu keşfedince fevkalâde canı sıkılır.

Marya kendine bir iş bulur ve bir Alman ıtriyat fabrikası hesabına seyahate başlar. Seyahat esnasında, trende Rusya hakkında neşriyatta bulunmakta olan İngiliz gazete muhbirlerinden Julian Rolf ile tanişir. O zaman Rolf'un yazdığı makaleler, bir çok hâdisatı tesbit etmesi itibarile Rus hükûmeti için tehlikeli bir şekil alır.

Andrey, Rulf'u susturmak için bir çok tetebir ittihaz eder. Bu esnada gazetecinin tesbit ettiği vakayiin kendisine Marya tarafından verildiğini de öğrenir. Onu bir desise ile evine getirtir ve orada Marya hem kendine hem de Rolf'u kurtarmak için Andrey'i öldürür. Yaptığı bu feci harekâtten sonra deli gibi evine avdet eder. Orada Rorf'u bulur.

Harp ilân edilmiştir. Rolf'a cinayetini anlatır ve her ikisi de alelâcele, kacışan halk arasında tayyare meydanına giderler.

Tevkif emri çıkmadan birkaç saniye evvel mes'ut bir istikbale doğru uçarlar.

Opera'da

[Rusça Çoban aşkı]

Bu sinema bu hafta programını değiştirmiyor.

Melek'te

[Saadet gölgesi] Mümessilleri: Janet Gaynor ve Wamer Bracter

Filmin Hulâsası:

Madam Lipet tarafından idare edilmekte olan yetimhanedeki biçare çocuklar ancak bir gaye güdiyorlardı o da hayırperver zevat tarafından evlatlık edinilebilmek ve bu sayede hiç olmazsa bir sahip olabilmek...

Gene bu yukarıdaki çocuklar gibi yetim bir genç kız olan Jüdi yetimhane müdiriyeti tarafından

Sarı vesika filminin baş artisti

mış olan heyetin vaki olan ziyaretlerinde Jüdi'nin fettanlık ve cesareti bu heyetin azalarından olan Cervis Pendleton ismindeki büyük bir zenginin nazarı dikkatını celbettiğinden kendisini bir koleje vermek üzere tahtı himayesine ve daha doğrusu evlatlık edinerek bu zavallı dilber yetimi tam mânasile bir genç kız olarak yetiştirmeğe karar veriyor. Ancak, yaşının daha oldukça genç olmasının bu kıza karşı hareketin de yabancıların başka fikre zahip olmalarına meydan açacağını hisseden Cervis kendisi kıza karşı saklamağa ve Şmit namı altında tanıtmağa karar veriyor. Dilber Jüdi nin hamisini ait yegâne bilgisi duvarda gördüğü kölge dolayısile fevkalâde uzun bacaklı olmasıdır.

Jüdi dahil olduğu mektepte Salli isminde bir samimî arkadaşı ayni zamanda da Salli'nin kardeşi Cimmi isminde bir gençle beraber de hafif bir his ortağı ediniyor. Bir gün bir vesile ile koleje gelmiş olan Cervir, Jüdi'yi de ziyaret ediyor. Lâf arasında Jüdii kendisini ihtiyar ve uzun bacaklı zannettiği amcasından Cervis'e bahsediyor ve bu meyanda mektebi bitirdikten sonra hayatını bu merhametli uzun bacaklı amcanın son günlerini tatlı geçirtmeğe hasredeceğini ve hayatta kendisinden baska birisini sevmesine de imkân olmadığını ilâve ediyor. Genç kızın bu kadar safiyetle idareikelâmı Cervis'e o kadar tesir ediyor ki kendisini kıza aşık olmaktan kurtaramıyor. Fakat bu hususta şerikine vaki olan itirafi şeriki tarafından bittahlil kendisinin bu hareketinin yanlışlığını isbat edince bu hissini söndürebilmek gayesile hemen Avrupaya hareket ediyor. Avrupadan avdetin de artık Jüdi'yi sevmekte olan Cimmi ile evlenmelerine müsaade etmek üzere iken Cimmi nasılsa Jüdi'nin Cervis Pedletton'dan başkasını anlatınca artık Cervis için de ayağına kadar gelen saadeti tepmesine imkân kalmiyor ve bu bapta icabeden tertibatı alıyor ve saadetini istikmal ediyor...

Glorya'da

[Cesur kaçakçı] Filmin hulâsası

Lui le Foks Kanadalı avcı nümunesidir. Bir bayram akşamı, Montreal şehrinden bir milyoner olan Ruski'nin kızı Nedra dansetmeğe gelir ve Le Foks ona âşık olur.

Bu hâdise Vuli - Vuli isimli bir kadının kıskançlığını tahrik eder. Suvari polislerinden Money, uzun zamandır, Ruski'nin postalarını bir kaç defa soymuş olan bir haydut çetesi peşinde idi. Money, Le Foks'tan şüphe ediyordu. Bu şüpheyi, kıskançlığını tatmin edecek bir vesile telâkki eden Vuli - Vuli Money'e Le Foks hakkında yanlış malûmat veriyor ve kendini tehlikede gören Le Foks buzlu çöllere kaçıyor.

Nedra ile babası da bu aralık bir kızak ile seyahat ediyorlardı. Bir kar fırtınasına tutularak bir kulübeye iltica etmişlerdi. Le Foks'u takip eden Money'in de bacağı kırılmış ve yarı yolda kalmıştı. Le Foks, Polisi orada bırak sa, kurtlar yiyecek. Ne yapsın?

riyor. Orada Nedra, Le Foks hakkındaki şüpheleri öğreniyor, rakat inanmiyor.

Ruskin ile Nedra yollarına devam ediyorlar. Fakat ikisini de bir çig eziyor. Le Foks kızı kurtarıp kulübesine getiriyor ise de, tevkif edilip hapse atılıyor. Lâkin ihtiyar baba Birkomp isminde biri asıl haydutları bulduracak ve iki genci birleştirecektir.

Majik'te

[Haşmetmaap eğleniyor] Filmin hûlasası

Tiyatroda prova edilmekte, orkestra uvertür çalmaktadır. Provaya başlanacağı esnada, yıldız Fifinin meydanda olmadığı görülür. Hiddetlenen rejisör, onu çağıramk için oyuncu kızlardan birini gönderir.

Her yıldızın bir huysuzluğu vardır. Fifi de sahneye geldiği zamanhem rejisörü hem de kızları meyus eder. Çünkü hiç bir şeyden memnun olmaz.

Dükler sarayının salonunda aile resmi kabulü günüdür. Orada ihtiyar düşesten maada kimsenin kumanda etmeğe hakkı yoktru. Yalnız oo emir verir. Manastırda tahsil ve terbiye gören kızı Matia, perens Mihael'le evlenmelidir. Zevcinin mahviyetperverane bir itirazı düşesin azametli bir bakışı karşısında erir. Yüksek ve zarif bir genç olan prens Mihael sehhar genç kızlara refakat etmekten pek zevk almaktadır. Binaenaleyh, onun Fifinin iyi bir dostu olmasıhiç te şayanı teaccup değildir.Onun önünde müstakbel zevcesinin kendine takdim edilmesi tekarrür eden Dükler salonuna davet edildiğini bile unutur. Çok hilekâr bir genç olan oda hizmetçisi ePter, ona vazifesini hatırlatır. Ve dostunun kollarından sıyrır. Muhtelif hissiyatın tahtı tesirinde, davetlilerin kendini sabırsızlıkla bekledikleri saraya gider. Düşes onu Maria'nın yanına götürür. Prens, hayatında ilk defa olarak gülmek iştihasını kaybeder. Ve Mariaya bir defa daha bakmaktan korkar, çünkü o kadar acayip bir kıyafettedir.

Ertesi gün düşes ve Mria büyük bir moda salonunu ziyaret ederler. Orada Düşes Mariya'yı kendi zevkine göre giydirir. Bunun neticesi, Maria çok fena bir şekle girer. Ayni zamanda, Fifi de ayrı bir kabinede kendi zevkine göre elbise prova etmektedir. Ne tezat!!! Fifi hesap puslalarının prens Mihaele gönderilmesini emreder. Maria bu sözleri işitir. Terzihane sahibi Mm Anjelden Fifinin bir tiyatro yıldızı olduğunu öğrenir. Maria yeni elbiselerini giyerek prensi çaya beklemektedir. Bu sefer, prens Mihael gelmez. O zaman, düşes gidip prensin aklınıbaşına getirmesi için zevcini gönderir. Bu vak'adan çok müteessir olan Maria, ağlamaya başlar.

Sonra da hastalık bahanesile yatağa girer. Oda hizmetçisi gidince, gizlice tiyatroya koşup, Fifiyi bularak, erkeklerin bu kadar hoşuna gitmek için ne yaptığını sorar. Fifi ona ders veroir. Fifinin tecrübedide idaresi altında: Maria hemen oracıkta zarif bir kadın şekline girer. Ve bu istihale, hakiki şahsiyetini uyandırır. Fifiden kendisile arkadaşlarının prens Mihaele davetli olduklarını öğrenmek Fifinin kendisile Mimi namı altında o da eğlenceye gider. Prens onu pek lâtif bulur ve Fifiden fazla kendisile meşgul olur.

Bu da, Fifinin canını sıkar. Birden bire cemiyetin şatareti biter, herkes oradan kaçar. Maria da saklanır. Dük, mantosu ile şapkasını sofrada bıraktıktan sonra, odaya girer. Prens bu ziyaretten o kadar memnun değildir. Fakat onu kemalinezaketle kabul eder. Dük, Maria'nın saklanmış olduğu yatağın üzerine oturur. aMria pat layacakhale gelmiş olduğu halde, işittiği şeyler kendisini çok alâkadar ettiğinden, vaziyetinden müşteki değildir. Dük, Düşesin kendine verdiği emirleri hatıralayarak, prensin şayanı takbih hareketini tahtıa eder. Mihael isyan etmekle beraber şayanı istikrah tabir ettiği kızla evlenmeğe karar verir. Bu esnada tiyatroya gitmeğe mecbur olan Fifi, Peterin üniformasını giyerek, odadan çıkar. Fifiyi tiyatroya götürenşoför, Mihaelin şatosu önünde durduğu esnada düşes gelir. Marianın şatoda bulunmadığının farkına varmış olduğundan, kocasından malûmat ister. Ve kocasile eve avdet eder. Prens, odasında bir hınçkırık işitir. Yatağın altına bakarak, Fifinin kardeşi zannettiği Mimiyi keşfeder. İşte, nihayet onunla yalnızdır onu teselli eder ve dudakları birleştiği zaman, Maria, Prensin kollarından kendini kurtararak şatoya kaçar. ve yatağına girer. Avdetlerinde Dük ve Düşes Mariayı yatağında bularak hayret içinde kalmışlardır. Ayni akşam Maria ile Mihaelin nişanlanmaları münasebetile bir balo verilecektir. Prens, emir beri Peterden Mimiyi bulmasını ister. Peter, Mimiyi nerede bulacağını şaşırmıştır. Fifiye koşarak kendisine yardım etmesini rica eder. Fakat Fifi ona Miminin mevcut olmadığını öğretir. Fifinin hemşiresi yoktur. Fifi kendisi bu işte kabahatli telâkki ederek, Peterle şatoya gider. Orada, muamanın halledildiğini görür. Mimi ile Maria ,ayni şahıs olduklarından, prens Mihael, sevdiği ve istediği kızla evleneceğine çok memnundur.

Hollyvutta işler yeniden başladı

Son zamanlarda Hollyvood'da hissedilen buhran zail olmuş gibidir. Stüdyolar yeni baştan hummalı bir faaliyete girişmişlerdir. Bu faaliyet figüranlar için adeta bir bayram olmuştur. Yalnız bir kumpanya geçen ay içinde on bin figüran kullanmıştır.

Haşmetpenah eğleniyor filminden bir sahne

Şuh Clara Bov'un hatıratı arasında..

Son izdivacına kadar hangi artistlerle seviştiğini anlatıyor

Clara Bow hatıratı arasında aşk maceralarını şöyle anlatıyor:

"Hollyvood'da şayialar başka memleketlerden daha sür'atle intişar ediyor. Victor Fleming ile nişanlandığım şayiası çıkar çıkmaz, kendisini cidden sevdiğim Gilbert Roland'dan tehdit telgrafları aldım. Benden derhal izahat istiyordu. Değişmiş hiç bir şey olmadığını, sadece bir reklâm yüzünden bu şayianın çıktığını ve daima kendisini sevdiğimi cevaben bildirdim. Fakat bu şayia münasebetimiziink'taa uğrattı.

San Antonya'ya avdet ettiğim zaman da, babamın İdella Morvey isminde hiç tanımadığım bir kadınla evlenmiş olduğunu gördüm.

Bu sıralarda — 1926 senesinin son baharı— çok zengin bir genç le, çelik kıralının oğlu ile tanıştım. İsmi de Robert Savage idi.

Bu çocuk bana ateşli mektuplar yazıyor ve müşterek dostlar vasıtasiyle benimle tanışmağa çalışıyordu. Büyük bir ehemmiyet vermemekle beraber, bu arzusunu kabul ettim. Kendisini evime çağırdım. Birde baktım ki, karşımda gülünç mevkilere bile düşmekten çekinmeyen hararetli bir talip var. Benim için şiirler yazmış. Onları okudu. Fakat ne tahammül edilmez, manasız şiirler.. Ona ıztırap vermemek için dinliyordum. Fakat tahammül hududu aşınca, arkadaşlarımdan Tui Lerraine ile el birliği yaparak, kendisini kapıtışarı ettik.

Fakat her sabah yine onu, kapımın önünde derin bir uykuya dalmış buluyorduk. Ben sadece gülüyordum ve bu pek canlı mektepli aşkını ciddi bulmıyordum. Günün birinde damarını keserek, kanını resmimin üzerine akıttığını işittim. Hayatı tehlikede değildi. Lâkin benim için neler söylenmedi. Ben ona izdivaç vadetmişim. Sonra sözümü tutmamışım. Böyle gençlerin hayatı ile uynamağa hakkım var mı imiş?

Bu sıralarda bir gün Gilbert Roland yıldırım gibi eve geldi:

— Ben bu delikanlıyı düelloya davet edeceğim, boy ülçuşece ğiz, dedi.

Kendisini güçlükle teskin ettim. Sükûnet buldu. Fakat bu hâdise, müşterek geçirdiğimiz ruyalı hayata da nihayet verdi.

Fakat yeni bir ruyalı hayat daha başlayormuş ta, benim haberim yokmuş. Bir gün rejisörüm Frank Lloyd yeni çevrilecek filmin senaryosunu bana getirdi. Bu filmde bana eş olacak olan Gory Cooper'i takdim etti.

San Antonio'da bu gence dikkat etmemiştim. Görülmemiş derecede çekingen davranıyordu. Yalnız sessiz sessiz ve uzun uzun bana bakardı. Hissederdim ki bu çocuk bana bir şeyler söylemek istiyor, fakat çekingenliği yüzünden cesaret edemiyor. Hattâ bazan da kızarırdı.

Bu tabiatten nasıl vaz geçti? Beraber çevirdiğimiz filmin icabatından olacak. Evet, filmde eşimdi. Binaenaleyh benimle konuşacak, bana aşkını ilân edecek, beni kucaklayacaktı. Hattâ ne kucakayış! Film icaplarını da geçti. Evvelâ hayret ettim. Sonra o gelip itiraf etti. Altı aydır sükûn içinde beni taziz ediyormuş.

Gary açık sözlü, cömert ve mert bir insandır.

Hiçte istimale lüzum görmediği ve kendine has bir cazibesi vardır.

Saklamam ki, bu cazibeye kapıldım. Muaşakamız devam edebilirdi. Fakat Gary Hollyvood'da yalnız değildi. Ailesi ile beraber yaşıyordu. Babası Montana hükûmeti dahilinde mahkeme reisi idi ve ailesinde sıkı bir inzibat gözetiyordu. Gary beni görmeğe geldiği zamanlar, eve avdetinde sual yağmuru karşısında kalıyordu: "Neredeydin? Kimin yanına gittin? Nereden geliyorsun?"

Ben dünyada istiklâli en tabii şey telâkki ettiğim için, Gary'yi neden böyle mektep çocuğu gibi tazyik ettiklerine hayret ederdim. Yavaş yavaş, onun bu istiklâlden mahrum hali beni sıkmağa başladı. Sonra benim çok söylememe, şarkılarıma mukabil Gary daima sessiz kalır, bir şey söylemezdi. Bu hali de o kadar tahammül edilmiyordu. Mizaçlarımız arasındaki büyük farkın icaplarına uymak mecburiyetindeydim. Müştereken biribirimiz için halkedilmemiş insanlar olduğumuzu kabul ve tasdik ettik.

Sinema haberleri

* Dr. Fritz Wendhausen Götenin hayatını gösteren filmi ikmal etmiştir. Film şairin hayatını, İtalyaya seyahatini, avdetten sonra geçirdiği günleri tasvir etmektedir.

* Roneo ile Juliette filme alınacaktır.

* Richard Tauber hali hazırda "Aşk Melodisi" ni çevirmektedir.

* Sinemanın bir terbiye vasıtası olarak kullanılması İskoçyada bir mektepte son derece muvaffakıyetle neticelenmiştir.

* Janet Gaynor'un bu sene Amerikada çevireceği üç filmde eşi Charles Farrel olacaktır.

* Greta Garbo maruf İtalyan muharriri Pirandellonun bir piyesinden naklen "Seni istiyorum" ismindeki yeni bir film çevirecektir. Bu filmde eşi Eric von Stroheim'dir.

* İki Amerikan sinema fotoğrafçısı Çinde Şanghay etrafında geçen lerde vukua gelen muharebeleri, Şapey'in bombardımanını, Japon askerlerinin taarruzlarını ve ilk Çin ric'atini filme almışlardır.

* Maruf Amerkalı yıldız Mary Nolan dört senelik bir hapis cezası tehdidi altındadır. Cürmü tesis etme kistediği bir terzihane için, iş kanunu ahkâmına riayet etmemesidir.. Mary Nolan halen yirmi yedi yaşındadır. O da Zigfield Follie'de bir dansözdü. Bir zenci ile sevişdiği için stüdyo sahipleri kendisine artık rol vermiyorlardı.

Film çeviren köpekler

Hali hazırda Hollyvood'da, mümessilleri sırf köpeklerden mürekkep bir film çevrilmektedir. Bu filmde dört yüz âlim köpek vardır.

Bu köpekler evvelce "Köpekler mektebi" isminde bir film çevirmişlerdi. Hattâ bu filmde bir de futbol maçı oynamışlardır. Bu maçta seyirciler de, oyuncular da hep köpeklerden mürekkeptir.

Başka çevirdikleri bir filmde "Klara bölük cinayeti" dir. Bu filmde bir cinayet ve polis hafiyeleri , iş görmektedirler. Tabiî katil ve polis hafiyeleri köpeklerdir.

Köpeklere film çevirtmek, hakikî artistlere film çevirtmekten daha kolaymış.

Tom Mix evlendi

Meşhur kovboy Tom Mix'in karısını boşadığını yazmıştık. Tom geçenlerde Meksikada Mabel Hubbel isminde bir kızla evlenmiştir. Düğünde bulunan Meksika ordusunun bir çok zabitleri, Amerikanın tanınmış kovboyları yeni çifti alkışlamışlardır.

Hugette Duflos

Maruf Fransız artistlerinden Huguette Duflos Metro Goldvin Mayer firması ile bir mukavele imzalamıştır. Hallyvood'da sesli fransızca filmler çevirecektir.

Hugette Duflos Comedie Francaise'de sosyeterdir, sine-

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Fırka divanı Toplandı

[Başı 1 inci sahifede]

da 60 liralık had de ilga olunacaktır. Buhran vergisi kanununun 4 üncü maddesindeki sarahate göre bu vergiye tâbi istihkakların yekûnu 150 liraya kadar olan şahısların aldıkları me baliğden yalnız 30 lirası tenzil edildikten sonra mütebakisi üzerinden yüzde vergi alınmakta idi. Vergi tahsil edilirken bu 30 liralık istisnanın da kalkması ve verginin ele geçen meblâğ üzerinden tahsili mukerrerdir.

2 — Devlet bütçesinde tevazünü temin maksadile buhran vergisi kanunundaki vergi nisbetlerinin yüzde on derecesinde tezyidi mukarrerdir.

150 liraya kadar alanlardan yüzde yirmi, 151 liradan 350 liraya kadar olan kısım içinyüzde 22, 351 liradan 600 liraya kadar olan kısım için yüzde 26, 601 liradan yukarı olan kısım için de yüzde 34 nisbetinde buhran vergisi alınması takarrür etmiştir.

Yani 84 lira maaş alan bir devlet memuru kemakân 3 lira 20 kuruş kazanç vergisi verecek, bundan vermekte olduğu 508 kuruş buhran vergisi yerine 16 lira 36 kuruş buhran vergisi verecektir.

Hakikî veya hükmî şahıslar nezdindeki hizmet erbabından ayda meselâ 85 lira ücret alan bir memur 5 lira 95 kuruş kazanç vergisinden maada 4 lira 91 kuruş yerine 15 lira 81 kuruş buhran vergisi verecektir. Vekâletlerde bir müsteşar kazanç ve buhran vergisi kesildikten sonra bugün 407 lira 60 kuruş alırken bu yeni şekle göre 344 lira 10 kuruş alabilecektir.

3 — Geçen sene yeniden tanzim edilen bina iratları vergisi kanunundaki vergi nisbeti üzerinde tadilât yapılacaktır. Bu tadilâta göre vergi nisbetine bir mikdar zam yapılacak, fakat bu zammın derecesi eski müsakkafat vergisi kanunundaki vergi nisbeti derecesine çıkmayacaktır.

4 — Gümrük resminden muaf tutulan mevaddı iptidaiye listesi daraltılacak ve bu maksatla liste yeniden tanzim olunacaktır.

5 — Şeker üzerinden alınan istihlâk resminin tezyidi ihtimali de vardır.

6 — Teşviki sanayi kanununda da yapılması mutasavver tadilât şimdilik teahhur olunmuştur. İleride böyle bir tadilât yapılacak olsa bile bu tadilât Teşviki sanayi kanunundan halen istifade eden sanayi müessesselerine teşmil edilmeyecek, yeni kanunun tatbikından sonra tesis edilecek müesseseler hakkında tatbik olunacaktır. 932 bütçesi geçen gün bildirdiğim gibi 170 ilâ 172 milyon lira üzerinden bağlanmıştır. Yeni masraf bütçesinin en bariz bir hususiyeti her türlü tasarruf imkânları temin olunmus bulunmakla beraber bütçeye bilûmum devlet borçlarının yeni sene zarfındaki taksitleri tediye edilecekmiş gibi lâzım gelen tahsisatın ilâve edilmiş olmasıdır. Alacaklı grup ve müesseseler ile devam eden müzakereler neticesinde bu borclardan tecil imkânları elde edilecekler bulunursa bunlar için bütçeye konan tahsisat bir taraftan varidat bütçesinin muhtemel açığına karşılık teşkil edecek ve eğer varidat tahmini tutarsa aradaki artacak para 933 senesi için ihtiyat akçesi olarak ve ehemmiyetle muhafaza edilecektir. Bu esasları hükûmet cumartesi sabahı onda içtimaa davet edilen Fırka grupuna arzedecektir. Grup içtimaları birkaç gün devam edecektir.

Efganistanın Bakû konsolosu

Efganistan'ın Bakû konsolosu

İlk celsede devletler cephelerini aldılar

[Başı birinci sahifede]

at on üçte öğle yemeği için içtima fasılâ vermiştir.

Komitenin saat 14,30 da tekrar toplanacağı ve konferansın dün düşünülen şekil hilâfına olarak bugün hiç bir içtima yapmıya cağı haber alınmıştır.

M. Mac Donald, M. Flandin, M. Grandi ve Fon Bülow'dan mürekkep olan bu komite Tuna meselesinin halli için ileri sürülen tekliflere müteallik teferruatı na zara almıştır.

Doğru malûmat alan mahafilden temin edildiğine göre müzakerelerin az çok yarı resmi bir mahiyeti haiz olmasına rağmen bazı şiddetli münakaşalar cereyan etmiştir.

Konferans Heyeti umumiyesinin öğleden sonra bir içtima yapmaması komitenin bir itilâf elde edemediğine sarih surette delâlet eder gibi görünmektedir.

M. Fon Bülow ile Alman murahhas heyetinin Sir John Simon tarafından yarın öğle yemeğine davet edileceği haber alınmıştır.

Fikirler başka

LONDRA, 7 A.A. — Akşam geç vakit, dörtler konferansının dünkü içtimaında bir taraftan Fransa - İngiltere diğer taraftan İtalya - Almanya arasında fikir muhalefeti'nin mevcudiyetinin müşahede edilmiş olduğu öğrenilmektedir.

Heyeti mürahhasalar reislerinden müteşekkil olan konferansın birinci komitesi bu nokta'i nazar ihtilâflarını bu sabahki içtimaında teskine çalışacaktır.

Şimdi mevzuu bahsolan iki mesele; Bulgaristanın Tuna federasyonuna ithali lâzım olup olmadığı ve Tuna memleketlerinin kendi aralarında istişare edip etmeyecekleri keyfiyetidir.

Fransa ve Büyük Britanya mümessilleri, dörtler konferansı tarafından serdedilen teklifler'in Tuna hükûmetleri'nin içtimaına iblâğ edilmesine dair olan usul lehinde bulunmakta ve İtalya ile Almanya'da, dokuz devlet mümessilleri arasında bir heyeti umumiye içtimaı yapılması lâzım geleceği kanaatinde bulunmaktadırlar.

Almanya ve İtalya heyeti mürahhasaları Tuna devletleri arasında yapılacak bir içtimadan tam ve munsif bir kararın suduru nun çok az muhtemel olduğu mütaleasında bulunmakta ve bu suretle meydana çıkabilecek olan bir projenin Küçük İtilâf'a kıyasen Macaristan ve Avusturya için sıkıntılı olabileceğini ileri sürmektedirler.

Bir muavenetin icrası bahsinde serdedilen tekliflerin başlıca hututu umumiyetle malî muavenetin Fransa ve Büyük Britanya tarafından yapılması ve tarife muafiyet ve imtiyazlarının da Almanya ve İtalya tarafından bahşedilmesi fikri etrafında cereyan etmektedir.

İlk evvel Alman murahhası söyledi

LONDRA, 7 A.A. — 4 devlet konferansı, ilk celsesinde M. Von Bülow'u dinlemiştir.

M. Grandi, Tuna projesinin alâkadar memleketlere müsait bir tarzda teşmiline taraftar olduğunu söylemiştir.

Bugünkü ikinci celsede konferans, heyetler rüesasının Almanya tarafından verilmiş olan vesikalar hakkındaki raporlarını dinliyecektir.

Talî komite

LONDRA, 7. A. A. — 4 ler konferansı, siyasi bir tali komite tayinine karar vermiştir. Bu komisyon, 4 devlet mümessillerinin heyeti mecmuasını nazarı itibare almış oldukları meselelerin teferruatını tetkik edecektir. Bu akşam ve yarın sabah çalışacak olan tali komite, yarın 14,30 de toplanacak olan konferansa verilmek üzere bir rapor tanzim edecektir.

Celsede ahenk varmış

LONDRA, 7 A. A. — Mevsuk bir membadan bildirildiğine göre, dünkü içtimaın en bariz vasfı tam bir ahenk ve bütün devletlerin mesai iştirakinde kuvvetli bir arzu göstermiş olduklarıdır.

Bütün heyeti murahhasa âzaları bu birinci içtima havasının samimiyetinden çok memnun görünmekte idiler. Konferansın Tuna devletlerine acilen malî bir muavenetin ifası noktasında derhal mutabık kalmış olduğu ve konferansı lâalettayin her hangi hususî bir plâna bağlıyabilecek her bir teşebbüsün dikkatle bertaraf edilmiş olduğu öğrenilmektedir.

Anlaşıldığına göre, Fransa ve Büyük Britanya heyeti murahhasaları evvelce malûm olan -Fransız-İngiliz plânına benzeyen herhangi bir teklif serdetmekten dikkatle tevakki ve istinkâf etmişlerdir. Konferans muhitinde Tuna devletlerinin maruz bulundukları türlü telkinatın, bunlar ister bir tevsiî rejimi isterse daha geniş bir şümulü haiz olsun, tetkik edilmesi icap ettiği ve konferansın yegâne maksadının Tuna devletlerini içinde bulundukları müşkülleri kurtarmak ve zengin devletlerin kendilerine yapacakları muavenetleri faydalı bir surette istimal ettirmek için çareler aramak olduğu beyan edilmektedir.

Murahhaslar nasıl gelmişler?

LONDRA, 7 A.A. — M. Mac Donald tarafından şereflerine verilmiş olan ziyafetin hitamında 4 ler konferansı murahhasları başvekâlet dairesinden çıkarak hariciye nezaretine gitmişlerdir.

Başvekâlet dairesi ile hariciye nezareti binası arasındaki mesafeyi ilk kateden Sir John Simon olmuştur. Mumaileyhe M. Grandi refakat etmekte idi. Müteakiben M. Mac Donald, M. Runciman ve sir Chemberlain gelmişlerdir.

Bundan sonra İtalyan ve Alman murahhasları, nihayet M. Flandin, M. Massigli ve M. Rueff gelmişlerdir.

4 devlet murahhasları hariciye nezareti merdivenlerini çıkmadan evvel bir kaç saat evvel nezaret binası önünde fotograf makinelerini yerleştirmiş olan gazete fotograf muhabirlerinin karşısında poze etmeğe muvafakat etmişlerdir.

Murahhaslar M. Mac Donald tarafından müzakeratın icra edileceği salona götürülmüşlerdir.

Mütehassıslar daha evvel salona gelmiş bulunuyorlardı.

Paris gazeteleri ne diyor?

APRİS, (Havas) 7 A.A. — Gazeteler; 4ler konferansının müzakerelerini büyük bir alâka ile takip ediyorlar. İptidadan itibaren Fransız - İngiliz ve İtalya - Almanya tezleri arasında meydana çıkan noktai nazar ihtilâfları esasen evvelden müşahede edilmiş olduğundan İtalya - Almanya hedefleri karşısında Fransız - İngiliz müşareket nazarını memnuniyetle kaydeden gazeteler üzerinde o derecede müessir olmamıştır. M. Chemberlain'ın müdahelesi de mükemmel bir intiba hâsıl etmiştir.

Umumî intiba, iptidada meydana çıkan noktai nazar ihtilâflarının nihaî itilâfların vücut bulması imkânını selbetmiyeceğinde temerküz eylemektedir.

M. Tardieu'nün nutku

APRİS, 7 A.A. — Seine ayaleti kidemli meb'uslarının şerefine vermiş oldukları bir ziyafette söz alan M. Tardieu, mazideki teşrii hayatının bir tablosunu çizmiş ve takip ettiği haricî siyaset hakkında da en büyük eserinin sulh teşkilâtını yapmak ve temin etmek olduğunu söylemiştir.

24 sene hapis

MUĞLA, 7. A. A. — Marmariste sabık nişanlısiyle nikâhlısını vuran Marmarisli Ramazanın mahkemesi neticesinde idama mahkûm olmuş, fakat esbabı muhaffefe dolayisiyle cesanı 24 sene hapse tahvil edilmiştir.

Çuvallar hakkındaki muafiyet

ANKARA, 7. — Millî mahsullerle dolu olarak ihraç edilecek çuvallarin muvakkaten ithal müddetindeki muafiyetin iki seneye iblâğı karar altına alınmıştır.

Deniz askerî memurlarına taamiye

ANKARA, 7. — Harp gemileri ile muavin gemilerde istihdam edilmekte olan deniz askerî memurlarına taamiye verilmesine dair olan lâyiha millî müdafaa encümeninde müzakere edilmiştir.

Bu gibi gemilerde askerî memur olarak halen istihdam edilenlere sınıflarının muadilleri olan zabitan gibi ve ötedenberi olduğu veçhile taamiye verilmesi ve kanunda bunun tebarüz ettirilmesi encümence takarrür etmiştir.

Darüşşafakaya teberrü

Mabeyinci Merhum Osman Bey kerimesi ve Berlin sefiri esbakı merhum Müşir Tevfik Paşanın refikası Nudiye Hanım Matbaayı Osmaniyedeki hisselerini Darüşşafakaya teberrü etmiştir. Altmış seneden beri memleketin irfan hayatında mahsus bir varlık gösteren Darüşşafakaya karşı gösteri-

Avukatlar Arasında

(Başı Birinci sahifede)

vukatların girecekleri mahkemeleri tahdit etmenin imkânsız olduğunu, o zaman temyiz avukatı diye de bir sınıf ayrılması icap edeceğini, bir avukatın sulh cezada aldığı bir işin ledel icap asliye cezaya gittiği zaman o işten feragat edemiyeceğini söylemekte, ancak avukatların ceza veya hukuk mutehassisi olarak tefrikleri mümkün ve bunun lüzumlu olduğunu ileri sürmektedirler.

Bu zevatın mütaleasına göre böyle ihtisaslar tefrik edildiği takdirde müvekkillerin hukuku da ziyaa uğramıyacak, o zaman ceza işlerinden anlamıyan bir hukuk avukatı ceza davası, hukuk işlerinden anlamıyan bir ceza avukatı da hukuk davası kabul edemiyecektir.

Üçüncü tezi müdafaa edenlere gelince bu kısım avukatlar ancak ihtisas tasnifinin kabil olabileceğini kabul etmekdeler ise de bunu da gene imkânsız görmektedirler.

Bunlar:

— Bir avukatın ihtisasını kim tayin edecek? sualini sormakta ve bizde böyle ihtisas tayin edecek, hukuk veya ihtisas sertifikası verecek bir teşekkül bulunmadığını söylemektedirler.

Bir muharririmiz bu meseleye dair dün bazı avukatlarımızın mütaleasını öğrenmek istemiştir.

İsmail İsa Bey ne diyor

Avukat İsmail İsa Bey, tasnif rivayetleri hakkında demiştir ki:

— Bu haberi sadece gazetede okudum. Sihhatini bilmiyorum. Benim şahsî kanaatime göre bizde iki türlü tasnif yapmak mümkündür. 1 — Meselâ asli mahkeme avukatları ve bizde istinaf olmadığına göre temyiz avukatları ayrılabilirler. 2 — Bir de ceza, hukuk ve ticaret sahaları üzerinde bir tasnif yapılabilir. Bu ikinci kısım tasnif zaten tabiatile yapılmaktadır.

Ceza avukatlarımız hemen de ayrılmış gibidir. Ahkâmı şahsiye avukatlarımız da hemen hemen bellidir.

Binaenaleyh, ben bunun bir kanunla takyide ihtiyaç olduğunu zannetmiyorum.

Sami Bey ne diyor

Esbak Adliye müfettişlerinden, ve istinaf reisi Sami Bey şu fikirdedir:

— Her avukatın herhangi bir davayı deruhte etmezden evvel o davanın kendi ihtisas dairesine dahil olup olmadığını düşünerek vekâleti öyle kabul etmesi, dava sahibinin hukukunun muhafazası namına çok lüzumlu bir iştir.

Ancak bazı şahsî mülâhazalar bu kaideyi ihtiyar hususunda meslektaşları şaşırtıyor. Bunun için ben kendi hesabıma her avukat, müvekkilinin hukukunu temine muvaffak olacağını iyice kestirmedikten sonra davasını kabul etmelidir.

Ben bunu temin edecek olan tasnife, müvekkillerimin hukuku namına açıkça taraftarım."

Etem Ruhi Bey

Avukat Etem Ruhi Bey, böyle bir tasnife aleyhtardır. Diyor ki:

— Tasnifin bizde henüz tatbik kabiliyeti yoktur.

Bizde mütehassıslık ve mütehassıslar meselesi mevcut üzerinde halledilemez. Bundan sonra yetişecek avukatlar arasında belki böyle bir tasnif yapılabilir."

Habip Bey

Avukat Habip B. de diyor ki:

— Kendisine teklif edilen bir vekâleti o işte ihtisası olmadığını itiraf ederek reddeten avukatlarımız az değildir. Fakat, bu nuntulmamalıdır ki bir maişet meselesidir. Ben böyle bir tasnifi kendimce pek ameli bulmam. Maamafih, eğer tatbikine başlanırsa o zaman biz de hukukçu, ticaretçi, cezacı olmak üzere ikişer üçer birleşerek müştereken vekâlet alırız. Kim bilir belki de işler, böylelikle daha iyi yürür."

M. Weberman meselesi mahkemede

Balıkçılık mütehassısı M. Weberman'ın hükûmet tarafından vazifesine nihayet verileceğini yazmıtşık. Aldığımız habere göre İktısat vekâleti M. Weberman ile akdedilmiş mukavelenin feshi için mahkemeye müracaat etmiş ve mahkeme tarafından da M. Weberman'a tebligatta bulunulmuştur.

Balıkesirde tetkik seyahati

Halkbilgisi derneği 1 haziranda Balıkesir ve havalisine

Sanayiciler Ne istiyorlar

[Başı birinci sahifede]

vergisi tadilâtının da hep birlikte mevkii tatbika konulabilmesi için salifüzzikir kanunların da temenniyatımız noktai nazarından tetkikini istirham ve avdet ettik."

Sanayiciler heyetinin Ankara'da alâkadarlara takdim ettiği broşür 4 kısmı ihtiva etmektedir. Birinci kısımda, kanunen 1942 senesine kadar mer'î olması lâzım gelen teşviki sanayi kanunundaki muafiyetlerin kaldırılmasma hukukan imkân olmadığı gibi, kanuna müzeyyel olup 5 sene mer'î olması icap eden ve müddeti hitam bulmakta olan cetvellerdeki mevadı iptidaiyenin tenzil edilemiyeceği, bilâkis sanayiin inkişafı nisbetinde bu cetvellere ilâveler yapılması zarurî bulunduğu kaydedilmektedir. Bu kısımda "sermayesini ve mesaisini kanundaki mutlak bir hakka istinaden sarf ve 15 senelik bir mesai programı içinde çalışmıya başlamış olan bir kimsenin kanun ile müktesep hak kının nez'ine imkân olmadığı" kanaati izhar edildikten sonra, şayet bu tadilâtın icrası zarurî ve kat'î bir ihtiyaç olduğuna hükmedilirse, sınaî mevcudiyetimizin akamete uğramaması için alınacak tedbirlerin hep birlikte tetkiki icap edeceği ilâve edilmiştir.

Teşviki Sanayi kanunu tadil edilince sınaî müesseseler iptidaî maddelerine gümrük resmi vereceklerinden millî sanayii himaye maksadile tanzim edilmiş olan Tarife Kanununun gayesi tamamen kaybolacağı beyan edilmekte ve "o halde gümrük resmi vererek çalışacak fabrikaların yaşıyabilmesi için Tarife Kanununun da tadili, millî servetin muhafazası için zaruridir" denilmektedir.

3 üncü kısımda, yeni bir tarife ihzarını müteakip 17 ağustos 931 tarihinde mer'iyete giren yeni muamele vergisi kanununun da tadili icabedeceği izah edilerek deniliyor ki:

"Dahilî sanayiden alınan muamele vergisi üç milyon raddesindedir. Eğer mevadı iptidaiyeye gümrük resmi vermek mecburiyetinde kalırsak iki defa vergi vermek mecburiyeti tehassul etmemesi için dahili imalâttan muamele vergisi kaldırılarak bu resmin gümrüklerde alınması esas ittihaz edilmesi lâzmei madelettir."

Broşürün 4 üncü kısmında da, Sınaî Kredi Bankasına temas edilerek, sermayesinin mühim kısmı erbabı sanayiden almacak ve müşterileri de münhasıran sanayiciler den ibaret bulunacak olan bu banka idare meclisinde erbabı sanayiin her halde mühim nisbette temsil edilmesi lâzım geleceği.

Sanayi ve Maadin Bankasının, işletmekte olduğu fabrikalar dolayısile bitaraf olmadığı ve evvelâ kendi fabrikalarını himaye ederek diğer fabrikalara kredi yapmadığı kaydedilerek şöyle deniliyor:

"Sınaî Kredi Bankası sermayesinin bir kısmını erbabı sanayiden temin edeceğine ve esas faaliyeti Sanayi ve Maadin Bankası fabrikalarına hasretmek zaruretinde kalacağına nazaran, bu şekil erbabı sanayia yardım değil, âdeta rekabet mahiyetinde olacaktır".

Küçük Haberler

* Beyoğlu kazasında hayvan sayım vergisi kaydı faaliyeti başlamıştır. Bu meyanda Mezbahada da bir seyyar tahsil ve tahakkuk şubesi ikame edilmiştir. Resmi verilmemiş olan hayvanların kesilmesine müsaade edilmeyecektir. Mecidiye köyünde de aynı tarzda bir şube açılmıştır.

* Beyoğlu kazası malmüdürlüğünden 4000 kişi maaş almaktadır. Bunlardan yoklamaları yapılmayanlardan 393 ü daha müracaatla yoklamalarını yaptırmışlardır. Yaptırmayan 164 kişi kalmıştır.

* Beyoğlu defterdarı Ali Rıza Beyin riyasetindeki istihlâk tetkiki itiraz komisyonu dün toplanmış ve itirazları tetkik etmiştir.

* Beyoğlu kazası kaymakamı Sedat B. dün refakatinde muhasebeci Gani B. olduğu halde bütün Belediye ve Maliye tahsil şubelerini teftiş etmişlerdir.

* Beyoğlu kazası dahilinde sekiz müsakkafat komisyonu mesaisini ikmal etmiştir. 9 numaralı komisyon da Şişli Halâskâr mahallesinde işe başlamıştır. Cetveller tanzim edilerek malmüdürlüklerine verilmektedir. Malmüdürlükleri de

İran mektupları: 24

Köylü çalışıyor, ağa yiyor.. mal kimin?

Makû Beyi nasıl tenkil edildi ve bu şakavet yuvası dağıtıldı?

TAHRAN, (Milliyet) — İranda köyler ekseriyetle tiyullerden mürekkeptir. Tiyul çift lik manasina gelir. Köyler, bir veya birkaç ağanın müstakil yahut müşterek malıdır.

Köyün mutasarrıfına Erbap denir. (Erbap) sahip demektir. Köyün ismi de, küçük köyün ismi dehkede'dir. Cem'i dehat gelir.

Çiftçiye dehkân denir. Sadinin:

Dehkânı salhurde çihoş güft ba püser
Key nuru çeşmü can becüz ez kişte nedrevi

"İhtiyar köylü, oğluna ne güzel söyledi: — Ek nurdidem. Ektiğinden başkasını biçmezsin!,, kıt'ası meşhurdur.

Köylü erbap hesabına çalışır. Erbap, onun ekeceği tohumu verir. Köylü, sene sonunda hasılatın onda birini hükûmet hissesi olarak ayırdıktan ve bundan tohum hakkı çıkardıktan sonra, geri kalanın üçte biri erbaba, üçte ikisi köylüye aittir.

Köylünün tohumundan başka öküz ve sabanını da erbap tedarik eder. Köylü için ekmek ve biçmek zahmetinden başka yapacak bir iş yoktur.

Şayet hasılat olmazsa, erbap köyülüyü yeni mahsul yetişinceye kadar besler ve ihtiyaçlarını temin eder. Köylü erbaba ait olan koyun, inek ve keçi gibi mevaşiyi besler ve bunların sütünü alarak bir kısmı ile tereyağı yoğurt ve peynir yapar. Köylüler arasında bir ihtilâf çıktığı takdirde mahkemeye müracaat edilmez. İhtilâfı, bizzat erbap halleder.

Bazı büyük köylerde tarlaları ve evleri erbaptan satın alan köylüler de bulunur. Bunlar, toprağı kendi hesaplarına işletirler. Fakat mühim meselelerde yine erbabın reyine müracaat edilir.

Erbap, İslâmiyetten evvel, İranda mevcut olan bir ünvandır. Bugünkü Zerdişti'ler, hâlâ reislerine bu ünvanı verirler. Meselâ, İrandaki Zerdişti-reisleri Erbap Keyhusrev, Erbap Behmen, Erbap Cemşit gibi isimler alırlar.

İran, Derebeylikle idare olunduğu devirlerde köylüler, daima silâhlı bulunur, Derebeyi tarafından emredildiği zaman köylü silâhını alıp hayvanına atlar ve cenge giderdi.

Şah Pehlevî Hazretlerinin zamanına kadar bu usul carî idi. Meselâ, Türkiye hududuna pek yakın bulunan Maku da Murtaza Kulu Han isimli ve İkbalissatanet ünvanlı bir Derebeyi otururdu. Bayezitten Aras sahiline kadar yetmişe yakın büyük ve küçük köyler, bu Derebeyin malikânesi hükmünde idi.

Bunların içinde beş bin nüfuslu büyük köyler, olduğu gibi elli haneli ufak köyler de bulunur.

Son Ağrı dağı hâdisesinde ismi sık sık geçen Maku, Türkiye ve İran hükûmetlerinin hudutları dahilinde aldıkları mütekabil ve müşterek emniyet tertibatı sayesinde Derebeyi yatağı olmaktan artık kurtulmuş bulunuyor.

Maku'da, son zamana kadar bir nevi hükümdar hayatı yaşayan İkbalissaltana, İrana büyük hizmetler eden meşhur Timur ağanın oğludur.

Yekpare büyük bir kayanın altında bulunan Maku kasabası, öteden beri haydutlar yatağı olmuştur.

Kasabanın üstündeki kayalıklardan biri üzerinde Şah Abbas zamanına ait bir kitabe görülür. Bu kitabede, şu cümle vardır:

"Burası ayılar yatağı idi. Ben, Şah Abbas bu ayı yatağını temizledim ve insanlara mesken ittihaz ettim.

Bu adamın şöhreti, İran şahlarından Nasırıddin şahın amcası İkbalitdevlenin hükûmete karşı isyanından itibaren başlamıtşır.

İkbalitdevle, Herat'ta isyan ederek Şahlığını ilân etmişti. Hükûmetin sevkettiği müfreze kumandanları arasında bulunan Makulu Timur ağa, Heratın zaptına ve İkbalitdevlenin tenkiline muvaffak oldu. Timur ağaya bunun üzerine İkbalissaltana ünvanı verilmiştir.

Bundan 55 sene evvel İranda zuhur eden Kürt isyanını da bastıran bu Timur ağadır. O tarihte İran hükûmetine karşı isyan eden, Şeyh Abdullah isminde biri idi. Şeyh Abdullah, bir zamanlar Osmanlı hükûmetinin âyan meclisinde âza olan Şeyh Abdülkadirin babasıdır.

Timur ağanın vefatından sonra, oğlu Murtaza Kulu Han babasının makamına geçmiş ve İkbalissaltana ünvanına tevarüs etmişti.

İranlılar Timur ağayı sözün de durur bir adam olarak tanırlar. Oğlunun ise, bilâkis mütelevvin mizaçlı ve iki yüzlü olduğunu söylerler.

Malikâneleri Aras nehri ile Rusya hududuna müntehi olan bu adamı Çarlık Rusyası pek fazla şımartmıştı. Ruslar, bir aralık İrana ait olan Makuyu haritalarında başka bir renge boyayarak burasını "Maku Serdarlığı,, namı altında bir prenslik olarak kabul etmişlerdi.

İkbalissaltana bundan cesaret alarak imzasını "Serdar Maku,, diye atmağa başlamıştı.

İkbalissaltana, Rusyayı bir nevi hami telâkki ediyor, İran köylüsünden sızdırdığı paraları Rus bankalarına yatırıyordu.

Rus inkılâbından sonra, hamisini kaybeden İkbalissaltana, tekrar İran hükûmetine de halete mecbur kaldı.

Şah Pehlevî Hazretleri Makuyu bu halde bırakmağı doğru bulmadı. Yaptığı ıslahat çerçevesine Makuyu da ithal etmek istiyordu.

Son teşkilât yapılırken, Makuya da zeki bir İran memuru gönderildi. Bu zat, İkbalissaltana ile görüştü ve İkbalissaltana tarafından hürmetlere mazhar oldu. Sarayından dışarı çıkmıyan sergerde, ara sıra bu memurla ufak gezintiler yapıyordu. Bir gün, yine bermutad, İran memurunun otomobilie gezinti yaparken, otomobil birden bire istikametini değiştirerek (Hos) a doğru yol almağa başladı. İkbalissaltana bundan endişeye düştü:

— Nereye gidiyoruz? demeğe kalmadan göğsüne bir silâhın dayandığını görünce mukavemet edemedi.

İkbalissaltana, Tebrize getirilerek orada hapsedildi. Bilâhara Makuya avdet etmemek şartile serbest bırakılan sergerde, bir müddet sonra öldü.

Bugün için, Maku ve havalisinde tamamen emniyet teesüs etmiştir.

V. N.

Muhtelit mahkemelerde

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesinde dün 30 davaya bakılmıştır. Bunlardan yirmisi talik edilmiş, onu hakkında ret kararı verilmiştir. Reddedilenler içinde 29 bin liralık bir de tazminat davası vardır.

Acentalar vapurlara giremiyecek

Polis müdürlüğü tarafından verilen bir emir mucibince seyahat acentelerinin seyyah vapurlarına girmeleri menedilmiştir. Acenteler dün müşterek bir telgrafla

Maarifte

Sahte Şehadetnameler

Söylendiği gibi ticaret yapan şebeke yok

Dünkü Son Posta gazetesi şehrimizde para ile şehadetname satan bir kaçakçı şebekesinin faaliyetinden bahsediyordu. Bu hususta aldığımız malûmata göre, filvaki sahte lise şehadetnamesi ile Darülfünuna ve yüksek mekteplere girmeğe teşebbüs eden bir kaç talebe bulunmuştur. Fakat bir sene evvelki bir hâdisedir. Ve sahtekârlık yapan talebe de mahkemeye verilmişler, davanın da ilk celseleri yapılmıştır. Bunun haricinde öyle yazıldığı gibi 1200 liraya şehadetname satan gizli ve geniş bir kaçakçılık şebekesi mevcut değildir. Mesele bir iki kişinin şahsi, sahtekârlığa teşebbüsüdür.

M. Malche tetkikatına devam ediyor

Pr. M. Malche dün Edebiyat fakültesinde bazı derslere girerek takrirleri dinlemiştir. Tarih, coğrafya, felsefe, edebiyat zümreleri talebesine bazı sualler sormuştur.

Profesör fen fakültesine de gitmiş, derslere girmiş keza talebeye sualler sormuştur. M. Malche evvelki gün de yüksek mühendis mektebine giderek tetkikatta bulunmuş talebe cemiyetinin çıkardığı mecmuanın nüshalarını berayı tetkik istemiştir .

Orman mektebinde tetkikat

Edebiyat fakültesi talebesinden bir grup bugün Büyükdereye ve orman mektebine giderek tetkikat yapacaklardır.

Askerî liselerde bakalorea

Askerî liseler son sınıf bakaloryа imtihanları 11 nisan pazartesi günü başlayacaktır.

Sivil lise ve ortamektep müdürleri dün maarif idaresinde bir içtima yaparak askeri liselerin imtihanlarında bulunacak mümmeyyizleri tesbit etmişlerdir.

Dilsizler mektep istiyor

Dilsizler cemiyeti maarif idaresine müracaat ederek bir mektep açmak müsaadesini istemişlerdir. Bu müracaat tetkik edilmektedir.

Mühendis mektebi dahiliye müdürlüğü

Yüksek mühendis mektebi Dahiliye müdürlüğüne müderris muavini Sırrı B. tayin edilmiştir.

Mühendis mektebinde voleybol

Yüksek mühendis mektebi talebe cemiyeti bir voleybol turnuvası yapmıştır. Bütün fakülte ve yüksek mektepler arasında yapılacak musabakalardan birincisi bugün mühendis mektebi sahasın da Mühendisle Mülkiye arasında yapılacaktır.

Talebe birliği bugün toplanıyor

Milli T. Talebe Birliği bugün fevkalâde bir kongre aktedecektir. Ancak kongreye birlikten istifa eden edebiyat, fen, ticaret, Mülkiye talebe cemiyetleri iştirak etmiyecektir.

Mühendisle hukuk ise kongreye, şimdiki idare heyeti istifa ettiği takdirde iştirak edeceklerdir. İdare heyeti istifa etmez, yeniden intihap yapılmazsa hukukçularla mühendisler de kongreyi terkedeceklerdir.

Bugünkü içtima çok münakaşalı olacaktır.

Mühendis mektebi rektörü geldi

Mühendis mektebi rektörü Suphi B. Ankaradan avdet etmiştir. Suphi B. nafia vekâleti ile bazı idarî mesail hakkında temaslar yapmıştır.

Fen talebesinin bir müsameresi

Fen fakültesi talebe cemiyeti dün saat 16 da Halkevinde bu sene mezun olacak arkadaşları şerefine bir müsamere vermişlerdir.

Yeni mektepler

931 bütçesile inşasına başlanan köy mekteplerinden on biri bu ay nihayetinde bitecektir. Bu mektepler vilâyet dahilinde, fakat şehir hududu haricindeki köylerde yapılmaktadır. Mektepler inşaatı daha bir ay evvel bitmiş iken görülen bazı noksanlarının tamamlanması için müteahhide nisan nihayetine kadar mühlet verilmiştir.

Mekteplerden bir kısmı üç, bir kısmı da beş sınıflıdır. Önümüzdeki sene başından itibaren yeni derslere başlanacaktır. Nufusu çok olan bazı köylerde yapılan mekteplerin içinde köylünün toplanabileceği büyük salonlar da vardır.

Maamafih bütün bu mektep inşaatına rağmen İstanbulun mektep ihtiyacı temin edilmiş değildir. Çünkü her köyde bir mektep inşa edilememiştir .

İstanbul vilâyeti, uzun seneler köy mektebi inşa etmek için bütçesine yüz binlerce lira tahsisat koymak mecburiyetinde kalacaktır.

Vilâyetin köy mektebi ihtiyacını temin etmek için düşünülen diğer bir fikir vardır. Her nahiye mektebinde bir leylî mektep yapmak ve bu suretle köylerde mektep inşaatında vazgeçmek.... Bu husus ta tetkik ediliyor.

Memlekette

Başı kopuk Ceset

Ne hüviyeti anlaşıldı ne katilleri bulundu

Adanadan yazılıyor: Perice bucağı civarında Seyhan nehrinde başı gövdesinden kesilerek ayrılmış bir ceset bulunduğunu, yapılan bunca tahkikata rağmen cesedin hüviyeti bir türlü tesbit edilememiştir. Cesedin Giritli Süleyman Ağaya ait olduğu söylendi. Halbuki Süleymanın elyevm berhayat ve Kısacık zade Mehmet Efendinin fabrikasında çalışmakta olduğu anlaşılmıştır. Cesedin bulunduğu Perice bucağına yarım saat mesafedeki mahalde ayak izlerile kan pıhtıları görülmüştür. Bundan cesedin ya burada katil ve başı kesilerek nehre atıldığı, veyahut ta civar köylerin birinde öldürülerek buraya getirdikten sonra suya attığı zannedilmektedir. Ceset, başı gövdesinden ayrı ve tamamile çırılçıplak olduğundan teşhisi bir türlü kabil olamamaktadır. Maktulün omuzu üzerinde evvelce almış olduğu üç bıçak yarasile sol eli üzerinde bir yara izi vardır. Bundan başka teşhisine yarayacak hiç bir emare yoktur.

Ödemiş cinayetinin faillerinden mi?

Burdurdan bildiriliyor: Burdur zabıtası burada şüpheli adam yakalamıştır. Bu adamın üzeri zabıta tarafından araştırılınca altıyüz lira evrakı nakdiye, beş adet beşi bir yerde altın, bir katar zinet altını ve muhtelif cinslerde daha bir çok altınlar meydana çıkmıştır. Burdur zabıtası, bu adamın üzerinde böyle külliyetli mikdarda evrakı nakdiye ve altınlar bulunca işi tamik lüzumunu hissetmiştir. Geçenlerde Ödemişte bir ihtiyar ile zevcesi ve beslemesi boğulmak suretile öldürülmüş, paraları ve altınları aşırılmıştı. Burdur Zabıtası bu adamın Ödemiş cinayeti faillerinden olması ihtimalini nazarı dikkate alarak keyfiyeti Ödemiş kaymakamlığına bildirmiş ve malûmat vermiştir. Gelen cevapta bildirilen eşkâl burada yakalanan adamın eşkâline tevafuk etmektedir. Yakalanan şahıs ilk posta ile Ödemişe sevkedilecektir.

Poliste

Bir çocuk Cesedi bulundu

Çocuğun başı yarılmış, ayakları kırılmıştır

Çenkelköyünde Kuleli caddesinde çalılar arasında 8 günlük, başı yarık, ayakları kırık ölü bir çocuk cesedi bulunmuştur.

Kıskanç koca

Samatya sakinlerinden Aleko ef. zevcesi Perobya Hanımla Bakırköyünde Istanbul caddesinde 25 No. lu eve misafir gitmişlerdir. Orada Aleko Ef. kıskançlıkla zevcesini jiletle yüzünden tehlikeli surette yaralamıştır. Mecruh zevce Balıklı hastanesine kaldırılmış carih zevç te yakalanmıştır.

Dört metreden aşağı!

Cibali'de Aziz Beyin kereste fabrikasında çalışan hamal Karabıçak Hasan, müvazenesini kaybederek çalışmakta olduğu 4 metre yüksekliğindeki yerden düşmüş, ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Sarhoş bir kadın denize düştü

Taksim'de otouran Rus mültecilerinden Madam Fafyana, Madam Nikola, M. Markofara, M. Nikola sarhoş olmuşlar ve Büyükdere'de gezerelerken Madam Fafyana'nın ayağı kayarak denize düşmüşse de görenler kendisini kurtarmışlardır.

Kurşun hırsızı

Sabıkalı Pire Ali, Fener'de Fethiye camiine ait 100 kilo sikletinde kurşun çalıp kaçırırken cürmü meşhut halinde derdest edilmiştir.

Çocuğunu düşürtmüş

Üsküdarda Solaksinan mahallesinde oturan Nebahat Hanım, ayni mahallede oturan Basurcu Agâh paşa kerimesi Sabiha Hanımın on gün evvel karnına bir iskarpin attığını, bu suretle hâmile olduğu çocuğunun sukutuna sebebiyet verdiğini iddia etmiş, tahkikata başlanmıştır.

Çıplak sokağa atılmış

Tarlabaşında oturan şoför Ali Ef. Galatasaray hamamına bırak tığı emanetleri almak isterken tellâk Ahmet tarafından döğüldüğünü ve çıplak olarak sokağa atıldığını iddia ve zabıtaya şikâyet etmiştir.

Yangın çıkıyordu

Kadıköyünde Rızapaşa caddesinde 98 N. lı evde kiracı seyyar satıcı Mümtaz tarafından odada yanar olarak bırakılan mumun tahtalara sirayeti neticesinde ateş zuhur etmiş, 2 ot minder yandığı halde yetişilerek söndürülmüştür.

Sandık taşırken

Sırtında ağır bir sandıkla Sirkeciden geçmekte olan henüz hüviyeti tesbit edilemiyen bir hamal ayağı kayarak yere düşmüş, başına sandık isabet ederek ağır surette yaralanmış ve ifadeye gayri muktedir bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Otomatik baskülleri tahrip edenler

Himayei Etfal cemiyeti tarafından kimsesiz çocuklara yardım için şehrin muhtelif yerlerinde konulan otomatik baskülerde bazı kimseler tarafından tahribat yaptırıldığı görülmüş bazı eshas hakkında zabıtaca tahkikata başlanmıştır. Tahribatı yapanları ayrıca Himayei Etfal kontrol memurları da takip etmektedirler.

Alemdar Zade Mehmet vapuru
KARADENİZE
Bülent vapuru
10 Nisan PAZAR
Günü akşamı saat 19 da Sirkeciden hareketle (Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Sürmene, Rize ve Mapavri) ye azimet ve avdet edecektir.
Müracaat mahalli: Alâiye Han 1 inci kat. Telefon: 21037.

ZAYI — Periklis Laguti Efendi namına Lö Feniks dö Viyen kumpanyasından 1 Mart 1931 tarihinde alınan 12017220 No lu hayat sigorta poliçesi zayi olmuş olduğundan iptal olunarak hükmü zail olduğu ilân olunur.

Kıymetli Evrak

Kıymetli Evrak

Kıymetli Evrak

Bu sene haşerattan ve bilhassa tahta kurularından kurtulmak için şimdiden bütün haşeratın yuvalarını **FAYDA ile tahrip ediniz.**

Orozdi-Bak

1855 senesinde müesses

Bayram Münasebetile

Bütün Dairelerde

Eşyayı Mütebakıye Satışı

Son moda mantoluk ve safi yün, son moda renklerde ropluk kumaşlar 140 santim eninde, metrosu	300	kuruştan itibaren
Krep döşin, birman, Jorjet, emprime metrosu	250-285-335	k.
Tamamen ipekli kadın çorapları, moda renklerde	55 (51fin) 190	k.
Yerli ve Avrupa mamulâtı ipekli ve fildekos erkek çorapları	28-35-50	kuruş
Nim yün fanilalar	165	„
Pamuklu fanilalar	65-75-80	„
Erkek muşambaları	1300	„
Erkek paltoları	1400	„
Erkek kostümleri	800	„
Çocuk elbiseleri	500	„
Hanımlara safi yün mantolar, son moda renklerde	2200	kuruştan itibaren
Safi yün son moda kumaştan roplar	1400	„
Küçük kızlar için roplar	600	„

Muhtelif kumaşlar - Sahtiyen mamulâtı - Şapkalar - Beyaz çamaşırlar - Tefrişat - Itriyat - Saatçilik - Züccaciye Mutfak levazımatı v.s. v.s...

Yalnız Bayram Münasebetile

Kütahya Kiremidi

MARSİLYA kiremidi ayarında ve bazı evsafça ona faiktir.

KÜTAHYANIN eski zamanlardanberi maruf çini topraklarındandır.

Salâhiyettar makamlardan müteaddit fennî tahlil raporları vardır, en sonuncusu aşağıdadır.

ISTANBUL VİLÂYETİ FEN HEYETİNCE yerli kiremitleri arasında DEVLET inşaatında tercihan kullanılmaktadır.

Mühim şehir ve kasabalarda ajanları vardır.

Mamulâtı KÜTAHYADA FABRİKADA veya ISTANBUL satış deposu olan GALATADA KALAFAT yeri No. 74(Nihat Bey)de görülebilir. Telefon Beyoğlu 4298

T.C.NAFIA VEKÂLETİ YÜKSEK MÜHENDİS MEKTEBİ kimyevî tahlilât Müderrisi ve TİCARET BORSASI Laboratuvar Müdürü NUREDDİN BEYİN Analiz Raporundan

	Kütahya kiremidi	Marsilya kiremidi
I Jnhina mukavemeti (Mesnet açıklığı 30 sm)	213 Kilogram	229 Kilogram
II Sikleti (Kuru halde)	2400 Gram	2700 Gram
III Nispi mesamiyet hassası (Mas ve cezp ettiği su mikdarı 24 saatta)	Yüzde 13	Yüzde 13,5
IV Don tecrübesi (Brart usuli)	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır.	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır.
V Bir metre murabbaını ne kadar örter	14	14

Analiz, piyasadan tedarik edilen 15 kiremit üzerinde yapılmıştır.

Bayram geliyor: Çocuğunuzu Siz de Sevindiriniz!

Kumbara bütün bir istikbaldir

Türkiye İş Bankası

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Fikri Tevfik

OTOMOBİL ve MAKİNİST MEKTEBİ

Taksimde Cumhuriyet abidesi karşısında No. 4

Yeni 58 inci tedrisat devresi Nisanın 13 ünde başlıyacaktır. Müddet 3 ay, dersler haftada 4 gündür.

Tedris ücretleri: 20-25-40-50 liradır. Mektebin matbu programında bütün tafsilâtı ve şeraiti bulacaksınız, adresinize meccanen gönderilir. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Amotör kadın ve erkeklere mahsus ayrıca bir kursumuz vardır.

Telefon : Beyoğlu 2508

Dr. İHSAN SAMİ
İSTAFİLOKOK AŞISI
Stafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı,arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. Divanyolu No. 189.

Dr. HORHORUNI
Cilt ve Zührevî hastalıkları muayenehanesi
Beyoğlu, Taksim, Zambak sokak No. 41

DOKTOR
Nâzım Şakir
Avrupadan avdet etmiştir.

DOKTOR
EMİN ŞÜKRÜ
Dahili hastalıklar mütehassısı
Her gün öğleden sonra İstanbul Türbe Babıâli Caddesi No. 10
Telefon 2,2622

MİMARLARA ve EMLAK SAHIPLERINE TARAÇALARI ve DAMLARI AKMAKTAN ve RUTUBETTEN MUHAFAZA ETMEK İSTERSENİZ ?

Bituplastik Kullanınız.

ÇİMENTODAN ve DEMİRDEN İÇME SU SARNIÇLARA MAHSUS MAMULÂTTIR.— SUYU KOKUSUZ, TAZE TUTAR ve ÇİMENTOYU ÇATLATMAZ.

Adres: Bahtiyar Han, 5 inci kat No 81, Galata, Tel. B. O. 3008.

Lâstikçi
HÜSEYİN HÜSNÜ ve ŞERİKİ
Ticarethanesi: Hamidiye Türbe sokak No. 5 - 7
BAYRAMLIK ve YAZLIK
Zarif, metin, ehven ve maktu her cins şapka, deri ve keten ayakkapları ticarethanemizde satılmaktadır. Şubemiz yoktur.

Şehzadebaşı Millet tiyatrosu

Bugün gündüz Bu gece

Arzuyu umumî üzerine
San'atkâr Naşit Bey ve arkadaşları birlikte

Yeni Nesil Türk Hanımları Musiki ve Varyete Heyetinin Yeni Numeroları - Zengin Proğram

Gündüz temsili:	Gece temsili:
KARA MASKELİLER	Kısmetinde Olanın Kaşığında
Dram komedi 5 perde	Komedi 4 perde

Matinede: (Yeni Nesil Türk Hanımları) icrayı san'at edecektir.

Halihazırdaki buhran ve müşkülât dolayisile yavrularını lâyıkile besleyemeyen anneler için GLAKSO Müessesesi

GLAKSO

sütü fiatlarında mühim bir tenzilât yapmağa karar vermiş ve bu suretle GLAKSO sütünün herkes tarafından tedarikini kolaylaştırmıştır.

Piyasada mevcut GLAKSO sütü henüz yeni gelen taze maldandır. Eğer yavrunuzun sıhhatini temin etmek istiyorsanız bütün dünyada fevkalâde şöhret kazanmış olan GLAKSO sütünden başka süt içirmeyiniz.

\z zamanda
Usta dokumacı
yetişmek isteyen
Türk Gençleri
Süreyya Paşa Mensucat Fabrikasına müracaat etsinler.

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Kurban bayramı münasebetile bilûmum Devlet Demiryolların da (Erzurum ve Mudanya hatları hariç) seyahat edecek yolculara bilet ücretlerinden % 30 ve münhasıran Ankara ve Haydarpaşa istasyonlarından 9 ve 10 numaralı muhtelit katarlara binerek Haydarpaşa-Ankara arasındaki istasyonlara gidecek yolcularla % 40 tenzilât yapılır. Bu tenzilâtın, Galatadaki Yataklı Vagon Acentası müstesna olmak üzere, diğer seyahat acentalarile, İzmir - Kasaba ve Adana - Nusaybin hatları istasyonlarından şebekemiz hesabına satılacak biletlere şümulü yoktur.

Tenzilât müddeti, 12/13 Nisan 932 tarihinden 22/23 Nisan 932 tarihine kadar on gündür.

Bayram tarifesinin tatbik edildiği günlerde katarlara ihbarlı veya ihbarsız olsun biletsiz binecek olan yolcularla gayri muteber biletle seyahat eden yolcular tenzilâtlı bayram tarifesinden istifade edemezler.

Fazla tafsilât için istasyonlarımıza müracaat edilmelidir.

(1329)

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan 84 kalem musluk, lâstik hortum, kupsirkül, meşe dilme, yelken bezi; cıvata; menteşe el tulumbası; pirinç tel; 38 kalem muhtelif kırtasiye yazı makinesi şeridi yaba sapı ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 11-4-932 tarihine müsadif pazartesi günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11,30 a kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için nümunelerinin birlikte getirilmesi nümunesiz vaki olacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1393)

Yerli ve Avrupa kumaşlarından kusursuz
İsmarlama elbiseler 20 Liradan başlar
Eminönü, Kazmirci Ali Riza Müessesatı.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 ikinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî şirketlerinden İtalyan tabiiyetini haiz (Banka Komerçiyale İtalyana — Banca Commerciale Italiana) şirketi bu kere müracaatla şirket vekillerinden Korpi Covanni, Dekürko Paride, Fakaro Kimon, Panza Lino, Matzoleni Maryo, Aroldo Vannuki, Simon Toledo Efendilerin Bankadan çekildiklerini ve halen şirketin vekili bulunan Fraçesko Pomi, Davide Parodi, Riza Benzon, Pamfilos Demetriyos, Tokatov Vitoryo Efendilere ilâveten ve şirket namına yapacakları işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde, dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre Poppi Mario, ve Umberto Marka Efendileri vekil ve Bruno Çerioli Efendiyi mürahhası mes'ul tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikaları vermiştir. Keyfiyet kanuni hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Gedikpaşada Jandarma satınalma komisyonundan:

Alafranga nallara mahsus beş yüz bin adet buz mıhı pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için 13 Nisan 932 çarşamba günü saat on dörtten on beşe kadar komisyona müracaatları. (1383)

Çimento, Demir, Kereste münakasa ilânı:

Istanbul Vilâyeti Nafia Başmühendisliğinden

Silivri köprü ve menfezlerinin emanet inşaatında kullanılmak üzere 70 ton çimento, 20 ton demir, 30 m3 kereste ayrı ayrı alenî münakasaya konmuş ve 10 Nisan 932 tarihinde saat on beşte ihalesinin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan taliplerin tafsilât almak üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek üzere de mezkûr tarihte teminat akçelerile İstanbul Vilâyet Nafia Başmühendisliğine müracaat eylemeleri. (1326)

Hudut ve Sahiller

Sıhhat umum müdürlüğünden:

Alenî münakasa suretile 20,000 kilo çubuk kükürt alınacaktır. Taliplerin olbaptaki aşrtnamesini görmek üzere her gün Galatada Karamustafapaşa sokağındaki İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezinde levazım memurluğuna ve münakasaya iştirak etmek üzere dahi 21 nisan 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te mezkûr merkezde müteşekkil mübayaat komisyonuna müracaatları. (1189)

Pertevniyal Vakfından

Köprübaşında Valde hanında 6/1 No. odalar 3 sene müddetle
Köprübaşında Valde hanında 20 No. mağaza 2 sene müddetle
Köprübaşında Valde hanında 17/16 No.mağaza 3 sene müddetle

Balâda muharrer emlâk yirmi gün müddetle ve açık arttırma suretile kiraya verilmek üzere müzayedededir. Taliplerin müzayede günü olan Nisanın 25 ci pazartesi günü saat on altıya kadar İstanbul Evkaf Müdiriyetinde Pertevniyal idaresine veya encümene müracaat etmeleri. (1295)

Gedikpaşada Jandarma satınalma komisyonundan:

24000 metre boz kaputluk kumaşın kapalı zarfla münakasası 18 Nisan 932 pazartesi günü saat on beşte yapılacağı ilân edilmişse de mezkûr gün bayrama müsadif olduğundan münakasası 20 Nisan 932 çarşamba günü saat on altıya talik olunmuştur. Taliplerin ona göre mezkûr günde muayyen saate kadar te-

Tayyare cemiyeti Mübayaat komisyonundan:

Nümune ve şartnamesi veçhile 15000 adet ikinci sınıf evlenme cüzdanı tabettirileceğinden tab'a talip olacakların pey akçeleri ile birlikte 11 Nisan 932 pazartesi günü saat 15 te piyango müdürlüğünde müteşekkil mübayaat komisyonuna

Gedikpaşada Jandarma satınalma komisyonundan

49000 metre kışlık elbiselik boz kumaşın kapalı zarfla münakasası 18 Nisan 932 pazartesi günü saat on birde yapılacağı ilân edilmişse de mezkûr gün bayrama müsadif bulunduğundan münakasası 20 Nisan 932 çarşamba günü saat dokuza talik olunmuştur. Taliplerin ona göre mezkûr günde muayyen saate kadar teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları.